

Türi Rahvaleht

LÜHIDALT

Aedlinnakohvikute päev kutsub osalema

2. juulil tähistab Türi linn oma
98. sünnipäeva aedlinnakohvikute
päevaga.

Türi linna sünnipäeva tähistamine
õigel sünnipäeva päeval on tra-
ditsioon, mida me ei muuda ka sel
aastal ning kõik, kes on harjunud
2. juulil Türi tullema, ei pea ka sel
aastal pettuma.

Kohvikute seas soovime näha ja leida
midagi lastele, midagi veganitele, on
neid, kes otsivad spetsiaalselt suppi
ja neid, kes eelistavad liha või hoopis
midagi magusat. Vaheldust pakuvad
ka kohvikud, kus pearõhk hoopis heal
muusikal, näitusel või sportlikel jõu-
katsumistel. Leidke oma kohvikule
oma nägu!

Sel aastal saab 100aastaseks endine
Türi aiamajandusgümnaasium ja
Türi gümnaasiumi algklasside maja,
tänane vallamaja ja raamatukogu.
Türi inimestele tuntud kui Valge
Maja.

Valge Maja 100. sünnipäevale
pühendatud ajastupidu toimub 2.
juuli õhtul. Sellest tulenevalt palume
arvestada, et kohvikute lahtiolekua-
gade põhirõhk jääks päeva esimesse
kahte kolmandikku.

Ajastupidu Türi vallamaja juures
saab hoo sisse kell 18. Kui on neid,
kes soovivad oma kohviku aga hoopis
vallamaja juures ajastupeol avada,
andke endast julgelt märku!

Kui tunned, et tahad Türi linna sünni-
päeval külastajaid oma ühepäevase
kodukohvikuga rõõmustada, siis
palun anna sellest märku hiljemalt
8. maiks aadressil triin.parna@tyri.ee.

Türi-Tori kiir- laskumisele stardib 242 paatkonda

31. märtsiga lõppes registreerimine
Türi-Tori kiirlaskumisele. Korralda-
jate sõnul tahab 13. aprillil vee peale
minna 242 paatkonda kokku 510
võistlejaga.

Kurgjalt stardib 112 alust. Türiilt ehk
siis Veskisillalt läheb veele 110 paati
ja Paidest 20.

JÄRGMINE TÜRİ
RAHVALEHT ILMUB
2. MAIL

Kevade tervitamine Türi kultuurikeskuse juures 20. märtsi õhtul.
Kui hommikul oli kevade saabumist tervitatud Türi ujulas, päeval olid kevadet
otsinud Türi lasteaia lapsed, siis õhtul olid kohal külalised ja teemapealinnade
esindajad.

Kui talvepealinn Otepää oli andnud teemapealinnade valitsussaua pealinn Tallinnale
ja see omakorda Türi, oligi kevadpealinna tiitel juba kahekümne viiendat korda
ametlikult välja kuulutatud!

ELAGU KEVADPEALINN TÜRİ JA IMELIST KEVADET KÕIGILE!!!

FOTOD: TEET REIER

Ulata abikäsi purskkaevu taastamisele

Türi vallavalitsus annab teada, et
on algatanud Türi kunagise kooli-
maja, tänase vallamaja ja raamatu-
kogu esise ala ümberkujundamise
koos kunagise purskkaevu
uendusliku taastamisega.

„Soovime väärikalt tähistada vana
koolimaja sajandat sünnipäeva ja
selle raames taastada endise kooli-
maja purskkaevu,“ ütles vallavanem
Sulo Särkinen. Tema sõnul peaks
purskkaev valmima tänavu suvel ja
erinevalt vanast on see kavandatud
madala osaga, mida valgustavad LED
tuled.

„Purskkaevu ümbrus kujunda-
takse ilusaks pargiks koos pinkide,
kõnniteede ja lillepeenardega. Kah-
juks tuleb mõned puud praegusest
majaesise kõrghaljastusest eemal-
dada, aga uue pargi rajamisega istu-
tatakse kordades rohkem uusi puid
juurde,“ lisas Särkinen.

Samuti andis vallavanem teada,
et kõigil on võimalik purskkaevu
taastamist ka rahaliselt toetada. Sel-

Valge maja roosiaia eskiisplaani.

Tänane vaade vanale purskkaevule.

FOTO: TEET REIER

leks on võimalik teha ülekanne Türi
valla arvelduskontole Coop pangas:
EE354204278616389901 lisades märk-
sõna PURSKKAEV.

Kõikide annetajate nimed, kelle
panus ületab viiskümmend eurot,
saavad ära märgitud.

TEET REIER

TOIMETAJALT

KEVAD ON KÄES

Nii vähemalt kalender näitab ja türilased teavad seda ka, sest nad nägid oma silmaga, kuidas talvepealinn Otepää teemapealinnade valitsemisaua pealinn Tallinnale andis ja see siis omakorda saua Türi-le ulatas. Ei saa muidugi mainimata jätta, et esimest korda selle kahekümne viie aasta jooksul, kui Türi kevadpealinna tiitlit kandnud on, saabub kohale Tallinna linnapea isiklikult. Enne seda on vaid kõiksugu abid käinud.

Loodetavasti polnud Türiil kõik põhjuseks, miks linnapeale mõned päevad hiljem umbusaldust avaldati, aga mine tea ja võta kinni. Nüüd ei julge äkki ka järgmised linnajuhid järgmised veerand sajandit Türi-le tulla.

Aga jah, kevad on käes ja ka esimesed kevadised lumedki sadanud, õnneks püsima pole jäänud neist ükski. Kuskilt netia-varusest jäi silma meem, et kevad on nagu naine, kes ütleb, et kohe tuleb, endal aga küünne lakkimine, meik ja soengusäätimine puha pooleli. No küllap ta siiski tuleb, kui vähegi aega saab.

Lähenevast kevadest annavad selget aimu ka kõiksugu eriilmeliste ja -toimeliste muldade kotid, mis ilmestvad ehituspoe esist. Seeme tahab ju ometigi mulda saada, et jaanipäevaks omast kasvumajast tomati lauale saaks. Siinkohal ei saa mööda minna ühe tuttava ütlusest, et poleks uskunud, et ükskord algab aega, kus ka vett ja mulda peab poest ostma.

Kui vaadata tagasi kevadiselt hoogustunud poliitilisele elule, siis ei saa üle ega ümber viimasest volikogu istungist: kevadel kui teada-tuntud teedelagunemise ajal tuleb ju ikkagi üle vaadata valla teehoiukava järgnevateks aastateks. Või õigemini, mis seal vaadata, hea kui olemasolevate nappide vahenditega vallateede hädapärase hooldamise tehtud saab.

Üks tähelepanek veel. Viimase volikogu istungi eel oli kõigil saadikutel võimalus tulla tutvuma Türi ujulaga. Kuulata põhjalikku ülevaadet sellest, kuidas ujul ja hostelil on läinud nende aastate jooksu, millal nad taas on valla omandis tagasi ja antud Türi arengu sihtasutusele juhtida. Huvi oli „suur“, lisaks volikogu esimehele ja vallavanemale oli kohal kolm volinikku. Ausalt öeldes oleks mõnda veel oodanud.

Seoses kevade tuleku ja ümberkorraldustega Retla-Kabala kooli Oisu õppekohas on lõkkele lõõnud kired kogukonnas: petitsioonide ülesseadmise keskkonnas hakati kõigepealt allkirju koguma õppeasutuse juhi umbusaldusele, seejärel tema toetamisele, mõlemalid on kümnetes ja tulemused edastatakse aprillikuisele vallavolikogule. Kes mõistab hukka, kes kiidab heaks, aga mida peaks tegema? Raske arvata.

Tegelikult on kevad ikkagi tõepoolest käes. Kui kevade saabumise päeval pidi linnulaulu suuresti helikandjalt mängima, siis tänaseks on kõik hommikud rõkavatav linnulaulu täis ja aina juurde tuleb. Ka kurepaar on kaugelt Egiptimaalt kenasti tagasi jõudnud ja vallamaja esises pesas kohad sisse võtnud.

Kaunist kevadet kõigile!

TEET REIER

Laste hällid ja hällilaulud Kärü muuseumis

Juba emadepäeval, 12. mail avatakse Kärü muuseumis uus näitus, kus on välja pandud erinevatest piirkondadest ja riikidest pärinevad laste hällid, enamasti 19. sajandi lõpust ja 20. sajandi algusest.

Nii lapsepõlv kui ka laste kasvatus algab hällist ja ka lauludel on suur tähendus. Küllap olidki inimkonna esimesed laulud just hällilaulud. Iga beebi jaoks löi ema neid ise. Näitusel saab näha Järvamaalt, Muhust, Hiiumaalt ja Setumaalt, kuid ka teistest riikidest – Saksamaa, Soome, Ukraina, mõnede Siberi rahvaste (mordva, komi) – pärit laste hälle. Hällid on valmistatud puidust.

Mitmed hällid jõudsid Kärü muuseumi tänu Ukraina kultuurikeskusele, need valmistas umbes 20 aastat tagasi kunstnik ja kultuuritegelane Anatoli Ljutjuk 19. sajandi lastehällide jooniste järgi.

Millised hällid olid Inglise või Rootsi kuningate lastel? Millise hälli oli Friedrich Reinhold Kreutzwaldi ema poja jaoks soetanud? Näitust ette valmistades otsib Kärü muuseum veel fotosid vanadest hällidest ja kui sa oskad laulda ning tead ilusaid hällilaulu, siis salvestab meie muuseumi rahvas neid suurima heameelega. Selleks võta ühendust meili teel karumuuseum@gmail.com või telefoni teel 5569 3961.

KÄRÜ MUUSEUM

TEAVE

Rohevisiooni loomise järgmine kohtumine toimub 10.04 kell 14 Konna majas (Viljandi 60, Türi linn). Sissepääs hoovi poolt. Võimalusel ootame kaasa mõtlema ilma autota. Kodutööna mõtle läbi Türi valla juba toimivad rohelised algatused ja meil juba olemas olevad ressursid.

NORMUS keskendus vaimsele tervisele, koolielule ja tumeveebile

Väätsa põhikooli õpilased korraldasid 22. märtsil ettevõtlusõpetuse tunni raames Järvamaa põhikoolide 7.-9. klassidele mini arvamusfestivali NORMUS.

Kokku oli osalejaid veidi üle 80 ja lisaks Väätsa põhikooli õpilastele osalesid ka Laupa põhikooli, Koeru keskkooli, Paide Hillar Hanssoo põhikooli ja Paide Hammerbecki põhikooli õpilased. Mini arvamusfestivali nimi NORMUS sai välja pakutud Väätsa põhikooli 9. klassi õpilase poolt ning see on lühend noorte arvamusel.

Idee sündis ettevõtlustunni noortega planeerides uut projekti õppetöös. Noored pakusid välja nende jaoks olulised teemad ja sealt hakkas asi edasi arenema. Algselt oli plaanis üritus läbi viia juba veeburarikuus, aga kuna märtsikuus toimub ka uimastienetuse kampaa-nia, siis otsustasime ürituse sellega siduda ning haarasime õpilastega kampa ka inimeseõpetuse õpetaja Laivi Pilipenko.

Ürituseks ettevalmistumine algas juba varakult, idee kui selline sai paika juba eelmise aasta oktoobrikuus ja siis kohe kirjutasime ka arvamusfestivali korraldajatele, et plaanime sellist üritust korraldada. Saime nende poolt rohelise tule. Esimeseks sammuks oli eelarve paika panemine ja rahastuse taotlemine. Üritust aitas rahastada SA

Järvamaa. Kuna õpilased ise soovisid olla modereerijate rollides, siis planeerisime üheks projekti osaks ka argumenteerimise koolituse, mida aitas läbi viia Aurelia Pärtelson, kes on Eesti väitlusseltsi arutleva hariduse suuna juht.

Kelle sellist üritust vaja on? Koolinoortel on mitmeid olulisi teemasid südamel, mille osas nad soovivad saada rohkem teadmisi, jagada kogemusi või arutleda ideede üle. Gümnaasiumiõpilastel on kindlasti selliseid arutlemise võimalusi veidi rohkem kui põhikooli III kooliastmes ja miks mitte kunagi selle ideega ka allapoole laieneda. Kuna 8. klassil on käsil ka loovtööde aasta, siis üks teema tulenes otseselt õpilase loovtöö teemast ning sellega haakusid ka teised.

Õpilased valisid välja kolm nende jaoks olulist teemavaldkonda: vaimne tervis, koolielu ja sotsiaalmeedia. Kui vaimse tervise ja koolielu osas oli päris ruttu teada, kuidas ja mida soovitakse, siis sotsiaalmeedia tiim otsustas, et tuleks rääkida sellest, millest palju pole räägitud, nimelt tumeveebi ohtudest.

Nagu suurel arvamusfestivalil, olid ka meil kohale palutud valdkonna asjatundjad, kes esimese paneelintervjuu ajal teemat avada aitasid ning teise arutelu ajal oli peamine fookus sellel, et noored saaksid arutleda.

Koolielu alal oli teemaks kooli

heaolu: kellele see peaks korda minema? Kui õpilased on vähe motiveeritud ja õppimine on muutunud, siis kuidas päriselt teha koolist HEA KOOL?

Koolielu alal olid meie asjatundjateks Liina Põld, kes on üldhariduse ja noortepoliitika asekanstler; Marju Jaanimäe, kes on noorteühingu Tugiõpilaste Oma Ring Eestis juhataja esimees ja arendusjuht; Helena Saar, kes on Paide Hillar Hansoo Põhikooli õppealajuhataja ning loomulikult meie enda kooli direktor Anneli Mand. Arutelu teemadeks olid näiteks koolivorm, koolipäeva alguse kellaaeg, eksamid, koolitoit jms.

Vaimse tervise ala teemaks oli vaimne tervis kui mõjuvõimas puu. Arutleti vaimse tervise kitsaskohtade üle ning üheks teema fookuseks oli ka uimastite kasutus. Mis on need vaimset tervist mõjutavad tegurid? Kuidas oma vaimset tervist hoida?

Vaimse tervise asjatundjateks olid koolipsühholoog Marie Runnel, kes on psühholoogina haridusvaldkonnas töötanud juba 13 aastat; meie enda kooli psühholoog ja meie õpilaste jaoks väga oluline tugi Maris Uusmaa ja Türi valla tervisedendus- ja kogukonnaspet-sialist Eva Seera.

Kõige keerulisemaks osutus tumeveebi asjatundjate leidmine. Teemavaldkond on väga keeruline ja tundlik ning pidevas

muutumises sõltuvalt tehnoloogia arengust. Noorte eesmärgiks oli peamiselt see, et võiks rohkem teavitustööd teha, sest võime tumeveebi sattuda palju kerge-mini, kui arvame. Siis oleks hea teada, kuidas on võimalik ennast selles olukorras kaitsta.

Tumeveebi alas arutlesime teemal anonüümselt tumeveebi lõksus. Kas oleme ikka päriselt interneti sügavustes anonüümsed tegutsesid? Kui juhtub, et satume kellegi lõksu, kas päriselt ei saa sealt enam välja? Kas tumeveeb ikka on nii varjatud, kui seda tegelikult arvame?

Tumeveebi asjatundjateks olid Alik Säde, kes on Tartu- ja Jõgevamaa veebipoliitseinik ning riigi infosüsteemide ametist Marita Müüdla ja Hendrik Raid.

Ürituse jaoks valmisid ka mõnused pehmed meened (pilvepadi, telefonihoidja ja stressipadi), mida aitasid valmistada meie kooli lapsevanem Elina Roosileht ja kaheksandik Ronja Juuse.

Nagu õppeprotsessis ikka, küsisime osalejatelt ka tagasisidet. Saime häid mõtteid teemade osas ning vajalikud soovitusel, mida järgmisel aastal saaks veidi teisiti teha. Osalejate üldine arvamus oli, et see oli vajalik üritus ja neile väga meeldis. Plaanime järgmisel aastal seda uuesti korraldada ja siis juba julgemalt ja suuremalt.

KELLY SAATMANN, Väätsa põhikooli õpetaja

9. juunil 2024 valime esindajad Euroopa Parlamenti

Euroopa Parlamendi valimistel hääletavad Euroopa Liidu (EL) elanikud inimeste poolt, kes hakkavad Eestit Euroopa Parlamendis esindama. Eesti valijad valivad 7 Euroopa Parlamendi liiget. Kandidaate hakatakse registreerima 10. aprillist 2024. Valimised toimuvad kõigis 27 EL liikmesriigis ning võivad riikides toimuda erineval ajal. Eestis on Euroopa Parlamendi valimispäev 9. juuni 2024, valimisnädal on 3.–9. juuni 2024. Euroopa Parlamendi valimistel on Eesti üks valimisringkond, see tähendab, et kõikjal Eestis saab valida samu kandidaate ning valija võib oma hääle anda ükskõik millises Eestis asuvas valimisjaoskonnas.

Euroopa Parlamendi valimistel saab hääletada valimispäevaks 18-aastaseks saanud Eesti kodanik ning EL kodanik, kelle püsiv elukoht rahvastikuregistri andmetel on Eestis ja kellelt tema päritoluriigis ei ole hääletamisõigust ära võetud. Hääleõiguslik ei ole isik, kes on valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud või kes on kohtu poolt süüdi mõistetud kuriteos ja kannab vanglakaristust või on tegevvaelane.

Hääletamise korraldamiseks on Türi vallas varasema viie valimisjaoskonna asemel moodustatud kolm valimisjaoskonda.

Valimisjaoskond nr 1, mille hääletamisruum on Türi linnas Türi kultuurikeskuses, korraldab hääletamist terve valimisnädala ehk 3.–9. juuni. Kaks jaoskonda ehk valimisjaoskonnad nr 2 ja 3 korraldavad valimisi 7.–8. juunil ning tegemist on mobiilsete valimisjaos-

kondadega, mille hääletamisruumid asuvad hääletamise päevadel erinevates asukohtades.

Türi valla territooriumil saab Euroopa Parlamendi valimiseks hääletada järgmiselt:

- 1) Türi kultuurikeskuses 3.–8. juunil 2024 kell 12–20 ning 9. juunil 2024 kell 9–20;
- 2) Kabala koolimajas 7. juunil 2024 kell 12–20;
- 3) Kärü koolimajas 7. juunil 2024 kell 12–20;
- 4) Väätsa rahvamajas 8. juunil 2024 kell 12–20;
- 5) Oisu rahvamajas 8. juunil 2024 kell 12–20 ning 9. juunil 2024 kell 9–20;
- 6) Türi ühisgümnaasiumis 9. juunil 2024 kell 9–20.

Valimisjaoskonnad nr 2 ja 3 korraldavad 7.–9. juunil ka kodus hääletamist.

Valimisjaoskond nr 1 korraldab perioodil 3.–6. juuni hoolekandea-sutustes hääletamist

Elektrooniline hääletamine toimub 3. juunist 2024 alates kella 9st ning kestab ööpäev läbi kuni 8. juuni 2024 kella 20ni.

Euroopa Parlamendi valimisega seotud informatsiooni on võimalik küsida riigi valimisteenistusest (tel 631 6633, e post info@valimised.ee) või saada veebilehelt <https://www.valimised.ee/> või Türi vallasekretärit (526 5704, e-post Lii.Laanemets@tyri.ee; vallavalitsus@tyri.ee) LII LAANEMETS, Türi vallasekretär, Türi valla valimisjuht

Pildil on Türi lasteaia direktor Triin Kaljuril käes uue hoone välisvaade. Taustale jääv vana hoone läheb lammutamisele. FOTO: TEET REIER

Lokuta lasteaia uue hoone ehitus sai rohelise tule

Märtsi lõpus teavitas riigi tugiteenuste keskus Türi vallavalitsust, et vallavalitsuse esitatud taotlus Lokuta lasteaiakompleksi uue hoone ehitamiseks on saanud heakskiidu. Projekti kogumaksumus on ligi kaks miljonit eurot, Türi valla omaosalus selles aga ligi 800 000 eurot.

TEET REIER

Türi vallavalitsuse arendusjuhi Üllar Vahtramäe sõnul on projekti eesmärgiks arengukeskkonna loomine erivajadustega lastele. „Nüüd on heakskiit projektile viimaks olemas. Lootsime hangete korraldamisega alustada tegelikult juba selle aasta alguses ja sel juhul oleks saanud aprillis ehitustöödega alustada,“ selgitas ta. „Kuna otsus venis, siis kuulutame aprillis ehitushanke välja ja loodetavasti saab augustis-septembris ehitustöödega alustada.“

„Uus hoone sisaldab endas kahte rühmaruumi ja mitmeid erinevaid, ruume mis mõeldud koolitusteks ja tegelemiseks erivajadustega lastega. Meie partneriteks selles projektis on Paide linn ja Järva vald, kelle spetsialistid hakkavad meil samuti koolitusi saama,“ lisas Vahtramäe.

„Uusehitis kerkib ühe tänase abihoone asemele, mis tuleb eelnevalt lammutada. Arvestades valla omaosalust ja ehitusmaksumust, on see kindlasti tänavuseks suurimaks investeeringuks Türi vallas. Hoone loodetakse valmis saada aastaga, projekti lõpptähtaeg on 2026. aasta aprillis.“

„Mul on hea meel, et meie ühised pingutused on saanud positiivse rahastusotsuse. Investeeringu ja projekti raames paranevad meie valla laste õppetingimused ja saab koolitatud suur hulk nii

alushariduse kui esimese kooliastme õpetajaid,“ ütles vallavanem Sulo Särkinen.

„Meie tulevik on lapsed ja noored ning oleme seadnud eesmärgiks toetada kõikvõimalikel viisidel nende arengut ja õpetingimusi. Samuti soovime vallana panustada meie õpetajatesse koolituste ja arendustegevuste kaudu,“ lisas ta.

Särkineni sõnul seisab nüüd ees kiire tegutsemine projekti elluviimisel, hangete koostamisel ja koolituste korraldamisel. „Täna kõiki, kes aitasid projekti kokku panna ja aitavad selle nüüd ka ellu viia.“

„Nagu eelnevalt tõdetud, toob uus õppehoone meie valda nüüdisaegsete tingimustega arengu- ja kasvukeskkonna erivajadustega lastele, võimaldades sealjuures pakkuda kvaliteetseid tugiteenuseid, mis seni on meie erivajadustega lastele pigem piiratud kättesaadavusega,“ ütles Türi lasteaia direktor Triin Kaljur. „Lisaks pakub projekti elluviimine, nii nagu Sulo ka mainis, võimalust meie õpetajatele ja lasteaedade personalile mahukat enesetäiendust just tööks erivajadustega lastega.

Kaljuri sõnul on olulisel kohal ka lapsevanemate koolitused, toetamaks kodu erivajadusega lapse kasvatamisel.

„Muidugi toob uus avatav õppehoone kaasa võimaluse värvata meie lasteaeda tööle kahe erivajadustega laste rühma avamiseks vajalikul määral tublisid õpetajaid ja tugipersonali. Lisaks on meil võimaluse olla nüüdisaegne praktikabaas üliõpilastele, kellest tulevikus saavad haridusasutustes hinnatud tugispetsialistid,“ lisas ta.

TÜRI AUTOTURG

**Sõidukite
ost-müük-vahetus**

Asuma Türi linnas, Jaama 22
Telefon: 5356 3198

Vahekokkuvõte Laupa koolielust

„Et kõik ausalt ära rääkida, pean ma alustama sellest...“ alustas Agu Sihvka, kui miski vajas selgitamist. Nii alustame meigi Laupa koolist kirjutades seekord hoopis sellest, et kooliaasta hakkab lõpusirgele jõudma ja uus ootab ees uute õpilastega ja uute väljakutsetega.

Kuid nii kaugele sündmustest ette me esialgu ei torma, vaid teeme hoopis vahekokkuvõtte praegusest õppeaastast ja eelkõige just tublidest õpilastest ja nende tulemustest, sest kool on ju teadmiste ja oskuste saamise ja jagamise keskpunkt. Kui on õpilased, on ka tulemused.

Õppeaasta on meie koolis jagatud kolmeks trimestriks, millest kaks esimest on läbi ning kolmas, see viimane, pooleli. Koolielu on rikastanud mitmed väljasõidud teatrisse ja tegevuskeskustesse, osalt preemiasõitadena, teisalt aga ikka huvist. Eriti rõõmustav on tõdeda, et kõik klassid on sel õppeaastal vähemalt korra teatris käinud ja mõned külastused ootavad veel ees. Tasapisi hakkab kujunema traditsioon, et näiteks 9. klass külastab Estonia teatrit. Tänavustel lõpuklass õpilastel on värskest seljataga meelde jääv teatrielamus balletist „Lumivalgeke ja 7 põialpoissi“. Märtsi lõpus käisid IV, VI ja VII klassi õpilased preemiasõidul Energia avastuskeskuses Tallinnas. Selle olid nad välja teeninud aktiivse osalemisega Paide-Türi rahvajooksul. Kevadised klassiekskursioonid on oma järke ootamas.

Õppetunnid on meil sisukad: saame oma mõisamajas loominguiliselt lähenedes kõik teemad huvitavaks muuta tänu õpetajate nutikusele. Mõisa asukoht annab võimaluse õuetundideks kõigis õppeainetes. Meie kooli õpilased on aktiivselt osalenud ning saanud tiitleid maakondlikel ja vabariiklikel spordivõistlustel: TV 10 olümpiastarti, rahvastepall ja maakondlikud kergetõustiku võistlused. Talvel on hea vaadata, kui lapsed suusatades saavad oma esimesi õppetunde lumel libisemiseks. Kanname uhkusega Liikuma Kutsuva Kooli tiitlit – meie õpilased tõepoolest liiguvad.

Muusika ja tants kuuluvad kokku meie mõisa miljöõga. Laulmine ja pillimäng elavdavad iga meie kontserti või aktust, lisaks on õpilased esindanud kooli lauluvõistlustel, eriti julged, aga ka edukad on selles just teise kooliastme õpilased. Tantsimist õpiti liikumise tundides enne vabariigi aastapäeva ja sellel tähtsal sündmusel said kõik oma õpitud oskusi pidulikul tantsupõrandal rakendada.

Jõgi koos veskitammi ja mõisa-aegsete tiikidega ning liigirikas ja iidne park annavad meile suurepärase reaali- ja loodusainete õppekeskkonna. Ehk just seetõttu on kolmanda kooliastme õpilased edukalt osalenud keemia ja matemaatika piirkondlikul olümpiaadil, esmakordne osavõtt füüsikao- lümpiaadist oli väljakutse nii õpetajale kui ka õpilasele, kuid silmiavav kogemus siiski. Viimane olümpiaad, milles Laupa õpilased osalesid, oli bioloogiaolümpiaad märtsi viimasel nädalal. Et aga järelkasvu oleks, osalesid nooremate kooliastme õpilased matemaatikavõistlustel Känguru ja JÄVI, kust on igal aastal saadud ka auhinnalisi kohti.

Samas pole viletsamad tulemused ka humanitaarainetes. Kolmanda kooliastme ingliskeelne Läänemere veebiviktoriin andis suurepärase kogemuse kõigile osavõtjatele. Kolmanda kooliastme õpilased olid erakordselt tublid emakeeleolümpiaadi piirkondlikus voorus ja ajaloo-olümpiaadil osales meie koolist 9 õpilast, sest kes minevikku ei mäleta elab tulevikuta. Olümpiaadi tulemusi oli erinevaid, kuid mitmes aines jõudsid õpilased oma tulemustega esikolmiku kohtadele. Selle üle on heameel kõikidel, kes pingutasid, kuid märkimisväärne on hoopis tõsiasi, et Laupa kooli õpilased osalevad aktiivselt olümpiaadidel – kiitus töökatele ja teadmisjanulistele õpilastele, aga ka toetavatele ja suunavatele õpetajatele.

Märtsis toimus juba traditsiooniline emakeelenädalal, kus terve kool kohtus kirjanik Mika Keräneniga ning kogus või hoopis näitas oma teadmisi ülekoollisel emakeelepäeva viktoriinil. Tegemisi ja toimetamisi on kevadel veel palju, kuid kõige tähtsam on see, et juba üsna pea ootame oma kooliga tutvuma uusi lapsi, kes tuleval sügisel saavad harukordse võimaluse alustada oma rohelist ja liikuvat kooliteed just Laupa koolis, kus on kokkuhoidev ja hooliv koolipere. Me oleme positiivsed ega virise, sest lähtume kooli motost: Leiame võimalusi lahendusi otsides!

RIINA ANNUS
Laupa põhikooli õppejuht

Valmis Kevade kooli tunnetustuba

Tunnetustuba valmis tänu paljudele lahketele abilistele. Oleme siiralt tänulikud kõigile, kes tunnetustoa valmimisele öla alla panid. Suurt tuge saime Tervise Abi OÜlt, kes on sarnaseid tubasid varemgi sisustanud ning nad jagasid lahkelt oma kogemusi.

Toetussummade eest soetasime tunnetustuppa väga vajalikud fiiberkiud – kiudoptilised sensoorsed valgustid, mis äratavad lapse tähelepanu ja loovad salapärase meeleolu, peeglid ning interaktiivse mängukeskuse seinapaneeli, mis arendab mälu, värvitundmise ja motoorika oskust ning soodustab häälitsemist. Lisaks on tunnetustoaas veel valguskast, vedelad põrandapaneelid ja väiksemad tuppa sobivad vahendid. Mitmed neist on ise meisterdatud.

Avasime tunnetustoa kooli AVATUD USTE päeval. Esines kooli kapell ja lapsed edastasid oma siira tänu etteastetega. Suuremaid toetajaid ootasid laste valmistatud tänumeened. Tunnetustoa ukse avas pidulikult kooli õpilane Kaspar. Meil on südamest hea meel, et meie kooli vastu nii palju huvi tunti ja päeva jagus palju külalisi.

Türi Kevade koolis õpetatakse kerge, mõõduka, raske ja sügava intellektipuudega lapsi. Erivajadustega lapsi saab toetada, õpetada ja arendada eelkõige meelte ja tunnetusprotsesside kaudu. Tunnetustuba pakub stimulatsiooni kõigile meeltele: nägemine, kuulmine, haistmine, maitsemine ja kompimine. Mõjutatud meelte kaudu tekivad seosed tunnetuse ja teadmise vahel ja nii toimubki õppimine. Terapeutid kinnitavad, et regulaarselt tunnetustoa viibiv laps on tavapärasest rõõmsameelsem, rahulikum ja koostööaltim.

Tunnetustoa (*snoezelen sensory room*, ingl k *multisensory room*) kontseptsioon

pärineb 1970-ndatest, Hollandi psühholoogi Ad Verteuali kogemustest erivajadustega (füüsiline puue, vaimne puue, autism) laste tunnetusmaailma teaduslikul uurimisel.

Tunnetustoa lõõgastavas ning usalduslikus keskkonnas saavad lapsed nautida aega ja ruumi omas tempos, mis on vaba teiste ootustest.

ÜLLE MÜLLER, Kevade kooli direktor

MÄRTS Türi põhikoolis

TÜRI PÕHIKOOLI ÕPILASESINDUSE MEESKONNAPÄEV

Veebruaris kogunes TPK õpilasesindus Lõõlas kaitse-
liidu Järva maleva õppekeskuses, et koos üks asjalik
meeskonnapäev maha pidada.

Hommiikul tulid koolimajast kaasa ka juhtkonna liik-
med, et arutada koos olulisi teemasid. Laual olid nii
kooli väärtused kui hindamine, sest õppekava muut-
misel ja täiendamisel saab (ja peab) oma sõna sekka
öelda ka õpilasesindus. Lisaks arenesid vestlustest
välja uued teemad, mida koos arutada juba järgmisel
kohtumisel. Antud vestlustest on juhtkond juba indu ja
inspiratsiooni saanud ning edastab õpilaste sõnumeid
ka ülejäänud kooliperele.

Päeva teises pooles süvenesid ÕE liikmed põhjali-
kult ÕE olemusse, et vastata küsimustele, mida saab
õpilasesindus üldse koolis ära teha, kuidas koolis
õpilaste arvamus paremini kätte saada ning milline
on meie õpilasesindus. Ühise mõttetöö tulemused
on peagi nähtavad kogu koolile. Õpilasesindus tänab
juhtkonnaliikmeid Tiinat, Sirlat ja Helenit toreda aru-
telu eest ning kaitseliidu Järva malevat võimaluse eest
kasutada nende ruume.

KÕIK TEGID ISIKLIKKE REKORDEID

23. märtsil toimus Tartu ülikooli spordihoones TV 10
olümpiastarti vabariiklik III etapp. Osalemas oli 300
sportlast 87st koolist. Noori tuli ergutama ja autasus-
tama äsja sisemaailmameistrivõistlustel seitsmevõist-
luses pronksmedali võitnud Johannes Erm.

Esialgu pidime sõitma võistleva kümne õpilasega,
kuid eelneva päeva õhtul selgus, et pooled on hai-
gestunud ja osaleda ei saa.

Tegime mitmeid muudatusi, kuid lõpuks õnnestus
võistleva minna vaid viie õpilasega, kes pidid täitma
kõik alad, et mitte nulli saada. Kaasas olid nii võrk-
pallurid, korvpallurid, jalgpallurid kui ka mõni kerge-
jõustiklane. Ainsa neiuna esindas kooli uskumatult
kohusetundlik Mari Roosme, kes näitas, et on või-
meline toime tulema väga keerulistes olukordades ja
otsustaval hetkel ei anna ta alla, vaid võitleb lõpuni.

Halvale algusele vaatamata suutis ta kõrgushüppes
korrata isiklikku rekordit.

Poiste vanemas vanuseklassis tuli kõik alad sooritada
Andreks Valduril, kes suutis alad sooritada suurepära-
selt ja teha enda maksimaalsed tulemused. Uus koge-
mus ja potentsiaali on noormehes veel küllaga.

Nooremate poiste vanuseklassis esindasid kooli Mairo
Kõnnusaar, Marten Toomela ja Maik Pärnsalu. Kõik
poised sooritasid isiklikud rekordid ja näitasid head
võistlust. Kooli parima tulemuse eest hoolitses Mairo,
kes võitis vabariigis kuulitõukes kuuenda koha. Maik
oli kuulitõukes kaheteistkümnes ja Marten kaugus-
hüppes kolmeteistkümnes.

Olgugi, et meid oli vähe, siis tulemused olid suure-
pärased.

VÕRKPALLURID KÄISID JÕHVIS TURNIIRIL

11. märtsil, toimus miniliiga võrkpall Väätsal, kus võistlesid 4.-6. kl võist-
konnad. Kohal oli seitse Järvamaa kooli. Tüdrukud näitasid häid mängu ja
kindlustasid endale maakonnas kindla võidu, kui võitsid kõik mängud. Lisaks
valiti turniiri parimaks mängijaks Marina Jasson.

Järvamaa eelvõistlus tehtud, said noored veel veidi harjutada ning seejärel
võeti ette sõit Jõhvi, kus toimus idatsoon parimate turniir. Väätsa poisid
kindlustasid oma võidu ja lähevad finaali. Türi tüdrukud lõpetasid
kolmanda kohaga. Viimases mängus näitasid tüdrukud tõelist sisu ja rün-
nakuid. Sellest mängust on, mida kaasa võtta. Pronksmedalid tõid koju Marina
Jasson, Adele Kontus, Miamari Vilems, Gerda Härm, Dene-Ly Lepiste ja Mia
Sillasoo. Aitäh meie Sport Kooli treenerile Ilmar Mõttusele, kes on tüdrukuid
juhendanud ja õpetanud oma treeningutel.

EMAKEELEPÄEV MÖÖDUS KEELEÕPPE JA ETTEÜTLUSE SAATEL!

Enamiku meie õpilaste kodukeel on eesti keel, kuid meie hulgas on ka neid,
kelle emakeeleks on mõni teine põnev keel. Esimesele kooliastmele rääkis
õpetaja Ülle, miks emakeelepäeva tähistatakse. Põnevad olid ka jutud Krist-
jan Jaak Petersonist. Lisaks esinesid meie laululapsed kenade eesti keelele
pühendatud lauludega.

Põnevust tõid tublid noored, kes rääkisid meile oma emakeeles, mis pole
eesti keel - nii saime tuttavaks erinevate keelte kõladega. Kuulsime jutte
läti, hollandi, vene, kreeka, ukraina, inglise ning araabia keeles. Täname teid
rõõmsa ja julge esinemise eest Roberts, Sham, Sandra, Ingrid Ameli, Martin,
Iris Leonora ja Daria! Suur aitäh õpetajad Ülle ja Anu, et nii vahva sündmuse
korraldasite.

Meie vanemad noored panid end aga traditsiooniliselt proovile e-etteütlu-
suga. Pusimist oli, kuid tore oli enda selle aasta minekut eelmise aastaga võrrelda.

ÕHKSOOJUSPUMPADE

MÜÜK
PAIGALDUS
HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE 5184429

PARIMAD
HINNAD!

www.ehituspuit.com

Sise- ja välisvoodrilaud,
terrassilaud, ehituspuit
Kohaleveo võimalus.

PAIDE, PRÄÄMA. Avatud E-R 8-17.

Ostame

okas- ja lehtpuupalki,
hinnad head ja raha kohe kätte!

Info 503 0452, 510 5565, investor@investor.ee

KEVADINE PÄIKE PAITAB JUBA SOOJALT JA AEG ON
HAKATA MÕTLEMA KOOLILE.

Kutsume kõiki 2024. aasta
sügisel kooliteed alustavaid
lapse ja nende vanemaid
PEREPÄEVALE
LAUPÄEVAL, 13. APRILLIL
KELLA 10.00 – 13.00

Perepäeva eesmärk on
tutvustada lastele ja
vanematele meie koolimaja
ja pakkuda vahvat ning
harivat koosolemise aega.

Teid ootavad ees:

- **Jalutuskäik läbi koolimaja:** tutvustame teile
hubaseid klasse ja põnevaid õpikeskkondi.
- **Vestlused õpetajatega:** saate teada koolielust.
- **Kaasahaaravad töötoad ja mängud:** paneme
proovile nuputamisoskuse.
- **Informatiivne ettekanne:** räägime Türi
Põhikooli õppekavast ja igapäevaelust, et
pakkuda kindlustunnet ja vastata olulistele
küsimustele.

Tulge ja veedame koos lustaka ja hariva laupäevahommiku!

Palume kaasa võtta vahetusjalatsid!

Võimalus on kohapeal täita taotlus lapse kooli vastuvõtmiseks.
Selleks palume kaasa võtta
lapsevanema ja lapse isikut tõendavad dokumendid.

PÄÄSTJAD KUTSUSID KÜLLA!

Igal aastal külastavad TPK teise klassi õpilased Türi päästekomandot. Veel
eelmisel aastal saime kiirelt üle õue lipata, sest päästepoisid olid naab-
riteks. Nüüd aga võtsime ette veidi pikema seikluse ning külastasime nende
uut hoonet. Enne veel, kui maja ja tehnikat uudistasime, arutlesime koos
päästjatega võimalike ohtude üle kodus ning leppisime kokku, kuidas neid
vältida. Õpilased jäid väga rahule ning kiitsid võõrustajaid ülitoreks ja asja-
liku vastuvõtu eest!

ANSAMBLITE NOORED VÕISTLESID EDUKALT!

Meie maja on tihti lauluhääli täis. Kas harjutavad koorid esinemise ning üle-
vaatuste jaoks või solistid oma võistluste jaoks. Seekord aga helisesid majas
meie ansamblite imelised hääled. Imeliseks tunnustati nad ka võistlustel.
XXVII Järvamaa koolinoorte vokaalansamblite konkursil Paide Hammerbecki
põhikoolis saavutasid kõige nooremas, 4.-5. klasside vanuserühmas 1. koha
Türi PK 2.-3. klasside ansambel, juhendaja Tea Saar. 6.-7. klasside grupis
saavutas TPK tütarlasteansambel Lahedad samuti esimese koha ning samas
vanusegrupis TPK poisteansambel teise koha. Mõlema ansambli juhendaja
on õpetaja Tiitu Schüts.

Seejärel läksid meie noored laululinnud Jõgevale. Seal toimus XXVII vabariik-
lik Alo Mattiiseni kooliansamblite konkurss. 2.-3. klasside ansambel Puhas
Rõõm saavutas 4.-5. klasside vanusegrupis 3. koha. Panite ikka tähele, et
meie laululinnud võistlesid taas endast vanematega. Liisa Arulepp sai Kalju
Terasmaa nimelise eripreemia ning 4.-5. klassi ansambel Ainult Head sai
orkestri eripreemia. Ansamblite juhendaja on õpetaja Tea Saar.

Minu kool - VALGE MAJA 100

Kooliteed alustasin 1962. a Türi keskkoolis Valges Majas 1. a klassis. Sel õppeaastal alustas neli esimest klassi, igas klassis üle kolmekümne õpilase.

Täpselt ei mäleta, kas koolimajas toimus remont või ei mahtunud sinna klassid ära, aga üks esimene klass käis koolis Väike-Pärnu tänava koolimajas (praegune Kaitseliidu maja). Koolimaja tundus suur ja võimas. Ühest aula küljest teise minna oli ilmatu pikk maa.

Mäletan, kui koolis olid tantsukursused, küll tundus see pikk aeg, kui noormees esimest korda tuli tantsule paluma, nii kaua pidi süda põksuma. Igas klassis olid määratud korrapidajad, nemad aitasid õpetajal vajadusel tuua klassi õppevahendeid. Koolis oli õppevahendite ruum. Õpetajate tuba asus esimesel korrusel ja minu klass oli alates viiendast klassist üleval koridori lõpus viimane klass, pidime minema teisest klassist läbi. Korrapidaja ülesanne oli tahvel pesta ja pärast tunde prügi välja viia ja ka klassipõrand ära pesta. Siis tuli kutsuda korrapidaja õpetaja ja klass üle anda.

Meenub üks väike pahandus: olime pinginaabriga korrapidajatena klassi korrastanud, aga õues oli vihmane ilm ja kuidagi ei kutsunud õue prügi viima. Vaatasime, et naaberklass oli juba korrapidamisega lõpetanud ja panime prügi nende prügikasti. Oh õnnetust! Korrapidajad tulid just koos õpetajaga klassi üle andma. Küll oli paha tunne.

Koolilõunaks valmistati sooja toitu, selleks pidime kooli tooma toiduraha. Koolis oli ka puhvet, kust sai osta teed ja saiakesi. Vahel jäi toiduraha ikkagi maksmata, sest saiakesed tundusid ahvatlevamad. Garderoobid asusid keldrikorrusel ja seal olid alates viiendast klassist ka riietusruumid kehalise kasvatuse tundideks.

Ühe vembu tegime ka kehalise kasvatuse õpetajale. Meil oli meesõpetaja, kes meile väga meeldis. Tema koputas alati riietusruumi uksele, kui pidime tundi minema. Seekord aga leppisime kokku, et läheme duširuumi peitu. Õpetaja koputas juba kolmandat korda ja siis vaatas ruumi sisse, kus polnud kedagi. Muidugi rääkis õpetaja klassijuhatajale ja asi läks ikka juhtkonnani välja. Istusime mitu päeva koolis pärast tunde, et öelda, kes oli algataja. See jäi küll saladuseks, aga saime endale naisõpetaja. Kehalise kasvatuse tunnid toimusid koridorides, õuel ja ka jõe ääres vanas võimlas.

Mina olin aktiivne õpilane: osalesin võimlemistreeningutel, rahvatantsus ja näiteringis. Minu kooliajal oli aulas kardinatega lava ja lavale pääses ka muusikaklassist. Palju oli erinevaid näitemänge ja üritusi, mida viisid läbi vanemate klasside õpilased. Siiani meenutan kirjanduslikku kohut Silvia Rannamaa raamatu „Kadri. Kasu-ema“ ainetel. Meelde on jäänud ka vabariiklikud rahvastepallivõistlused, kus tulime Eesti meistriks ja meie õpetaja ostis meile kõigile jäätised. See oli meeletu elamus! Toimusid suurejoonelised liikumispeod kooli õuel.

Pea igal õhtul tulime pärast kooli veel kooliõue tagasi, mängisime rahvastepalli, luuremänge ja muud. Selle aja lastele ei olnud vaja juhendajat, me saime ise mängu organiseeritud ja läbi viidud. Kooliajal kuulusin RP-sse (roheline patrull), mille

olid loonud õpilased ise. Tegime heategusid, selleks tuli vahel kodust välja pääseda päris hilja. Näiteks ühel õhtul rohisime ära kultuurimaja lillepeenrad, käisime vanemate inimeste juures puid ladumas jne. Tehtud toimetuste kohale jätsime sildi RP. Üldse oli palju toredaid ettevõtmisi koolis. Oma pioneeriaega saan ainult kiita. Põhikooli lõpetasin Türi keskkoolis 1970. aastal.

Mulle meeldisid kooli ajal reaalsed, loovained ja kehaline kasvatus. Lemmikõpetaja oli aga hoopis vene keele õpetaja. Vene keel mulle üldse ei meeldinud ja seda ei osanud ma ka väga hästi, aga õppisin õpetaja pärast, sest ta oli nii imearmas ja hea õpetaja.

1981. a kutsus koolidirektor mind tagasi Türi. Alustasin jälle Valges Majas, aga seekord algklasside õpetajana - olin 1. klassi juhataja. Majas oli ruumide paigutust muudetud: õpetajate tuba oli teises kohas, WC-d oli kaasaegsemad ja alumisel korrusel, tehnoloogia klassid olid alumise korruse lõpus (varem Väike-Pärnu tänavas). Majas ei olnud enam ka raamatukogu, mis varem asus peauksest sisse tulles paremal. Klassijuhatajana tegin oma klassiga kõiki neid põnevaid tegemisi, mida oli pakkunud Valge Maja mulle õpilasena. Tulnud tagasi oma kooli, taastas Türi gümnaasiumi liikumispeo traditsiooni, mis kestab praeguseni.

Kolmandat kord alustasin Valges Majas tööd klassiõpetajana 2006. a. Jällegi 1. klassiga. Eks legendid käivad ikka suust-suhu. Oma kooliajal oli keelatud minna teise korruse trepist üles ja ega me julgenudki sinna minna, sest räägiti, et seal on mingi kummitus. Minu õpilased tulid kooli ka selle jutuga, et seal üleval enne põõningut on mingi punase käega kummitus ja see oli kohe ukse vahelt paistnud.

ÜLLE TAMMELA-VIILIPUS

3. a klass 1965. aastal.

Näitering kooli aulas.

Tantsurühm. FOTOD: ÜLLE TAMMELA-VIILIPUSE KOGUST

TÜRI GÜMNAASIUMI JA PÕHIKOOLI VILISTLASTE KOKKUTULEK

20. aprill 2024

Türi Põhikool ja Konesko Spordihoone

Uksed avatakse kell 16.30

Piletid müügil Türi Põhikoolis ja Türi Kultuurikeskuses

Pileti ostmiseks internetist mine [FIENTA.COM](https://fienta.com)

saada e-kiri info@tgv.ee või kasuta QR koodi

Võimalus osta ka külalise pilet! Sündmusel kehtib vanusepiirang 18+

Korraldaja Türi Gümnaasiumi Vilistlaskogu MTÜ

Karl-Erik Taukar Band

The Swingers

Birgit Sarrap & Ott Lepland

DJ Tom Lilienthal

Uus koolimaja, vanad sõbrad, parim pidu!

TÜRI MUUSIKAKOOL

Türi muusikakooli õpilased on väga aktiivsed ja edukad konkurssidel osalejad ja seda näitavad ka tulemused.

5. märtsil toimus Tartu valla muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise konkursi „Parim noor instrumentalist 2024“ Tartu ja Lõuna-Eesti piirkonna kandleõpilaste konkurss. Türi muusikakooli õp Pille Bergmanni kandleklassi õpilane Iti Oss sai tubli esinemise eest I vanuserühmas (9-10-aastased) diplomi.

6. märtsil toimus Heino Elleri muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise konkursi „Parim noor instrumentalist 2024“ Tartu regiooni viiuliõpilaste konkurss. Türi muusikakoolist osalesid B-kategooria I vanuserühmas (kuni 9-a) Liisa Arulepp ja Annabel Bergmann ning III vanuserühmas (12-13-a) Raneli Hulko, kellele anti hea esinemise eest diplom. Annabel Bergmann saavutas regiooni konkursil III koha ning võistles edasi konkursi lõppvoorus 23. märtsil Tallinna Muusika- ja Balletikoolis MUBA, kus talle anti väga hea esinemise eest diplom. Kõikide õpilaste õpetaja on õp Maris Viisma ja kontsertmeister Katrin Aesma.

9. märtsil toimus Viljandi muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise konkursi „Parim noor instrumentalist 2024“ kitarrikonkursi lõppvoor. Türi muusikakooli õp Peep Heinaste kitarriklassi õpilane Ott Vaarmari saavutas I vanuserühmas (9-10-aastased) II koha.

13.-14. märtsini toimus V rahvusvaheline puhkpillikonkurss „WIND STARS 2024“ Läti vabariigis, Marupe muusika- ja kunstikoolis, mis viidi läbi solistidele, ansambelitele ja orkestritele kolmes kategoorias klasside kaupa. Meie kooli esindasid õp Viia Ivaski flöödiõpilased ja õp Teet Tihvani trompeti- ja trombooniõpilased.

Flöötide ja oboede II kategoorias (2.-4. klass) saavutasid Selene Sooäär ja Henri Veeberg II koha, III kategoorias (5.-7. klass) Anna-liisa Aren, Eliise Aus ja Jasmiin Piirmets samuti kõik II koha. Selene, Henri ja Annaliisa kontsertmeister on Katrin Aesma, Eliise kontsertmeister Miina Jõgisalu. Teet Tihvani trompetiõpilane Mikkor Võtti ja trombooniõpilane Ott Vaarmari osalesid vaskpilliõpilaste II kategoorias (2.-4. klass). Mikkor Võtti saavutas II koha ja Ott Vaarmari III koha. Mikkori ja Oti kontsertmeister on Miina Jõgisalu.

16. märtsil toimus Tallinna muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise konkursi „Parim noor instrumentalist 2024“ akordionimängijate konkursi lõppvoor. Türi muusikakooli õp Silvi Nielsoni õpilane Joonas Kreitsman saavutas II vanuserühmas (10-12-aastased) II koha ja talle anti ka Eesti muusika- ja teatriakadeemia üliõpilaste preemia väga hea esinemise eest.

21. märtsil toimus Nõo muusikakoolis Eesti muusikakoolide liidu üleriigilise konkursi „Parim noor instrumentalist 2024“ Tartu ja Lõuna-Eesti piirkonna tšello- ja kontrabassimängijate konkurss, kus osales kuus Türi muusikakooli õp Helen Oti tšelloklassi õpilast.

B-kategooria 0 grupis (sünd. 2016 või hiljem) anti Mirjam Roosmele diplom, A-kategooria II grupis (sünd. 2012–2013) sai Karl Märten Aren III koha ja B-kategooria III grupis (sünd. 2010–2011) Mia Martha Aasaväli III koha. B-kategooria IV grupis (sünd. 2007–2009) saavutasid Keiti ja Ketren Viilip mõlemad III koha ning Karl-Markus Trumm II koha.

Mirjami kontsertmeister on Silvi Nielson ja Mia Martha kontsertmeister Ülle Matkur. Karl Märteni, Keiti, Ketreni ja Karl-Markuse kontsertmeister on Katrin Aesma. Kõik auhinnakoha saanud õpilased võistlevad edasi konkursi lõppvoorus, mis toimub 5. aprillil Keila muusikakoolis.

9.03.-10.03. toimus Tallinna Muusika- ja Balletikoolis MUBA XXIII Eesti noorte tšellistide festival, mida korraldas Eesti Tšellofestivalid MTÜ ja mille korraldustoimkonda kuulusid Reet Mets (Heino Elleri muusikakool), Helen Ott (Türi muusikakool) ja Egmont Välja (Keila muusikakool). Üritust toetasid Eesti muusikakoolide liit ja Eesti kultuurkapital.

Laupäeval, 9. märtsil toimus suur maratonkontsert, kus teiste hulgas esinesid Türi muusikakoolist õp Helen Oti õpilased Mirjam Roosme, Eliise Galka, Alfred Meinart Kaasiku, Mia Martha Aasaväli, Keiti ja Ketren Viilip, Karl Märten Aren, Karl Markus Trumm ja Karola Lee Aasavelt. Kontsertmeisterid olid Silvi Nielson, Ülle Matkur ja Katrin Aesma. Pühapäeval, 10.03. toimus tšelloõpetajate koolituspäev, kus meie kooli õpilastest osales Indrek Leivategija meistriklassis Karl Märten Aren.

Festival on ellu kutsutud Heino Elleri muusikakooli teeneka tšellopedagoogi Reet Metsa eestvedamisel ning on varasemalt toimunud Tartus ja seda on korraldanud Heino Elleri muusikakool. Festivali toimikond otsustas aga alates 2022. aastast sündmuse toimumise viia erinevatesse muusikakoolidesse üle Eesti. Ürituse eesmärk on anda kõigile Eestis tšellot õppivatele noortele võimalus esineda heas kontserdisaalis ühisel tšellopeol, mille publikuks on sama eriala õppivad noored ja õpetajad ilma, et keegi neid hindaks või toimuks konkurssi. Laiemaks eesmärgiks on tšellomuusika ning -õpetuse propageerimine ja arendamine. Tšellot õpetatakse täna juba enam kui 40 muusikakoolis ning õpilasi on kokku hinnanguliselt 250. Türi muusikakoolis õpib tšellomängu hetkel 13 õpilast ja neid õpetavad Helen Ott ning Kärt Rannik. Ka festivalist osavõtjate arv on aastatega märkimisväärselt kasvanud. Kui algusaastatel osales umbes 60 tšellomängijat, siis tänaseks on see number kasvanud ligi 150-ni.

SILJA AAVIK, Türi muusikakooli direktor

PILTIDEL:
Esimesena läks türilastest rajale Arne Rohtvee, aega võtab Asko Päril.
Viimast vahetust ujunud val-lavanem Sulo Särkinen kohtus basseiniserval Murumooriga. Mõni ujus, mõni võttis aega ja märkis distantse, Ülle Erdfeldt tegi seda kõike vaheldumisi.
FOTOD: TEET REIER

Ööpäevaga ujuti talvest kevadesse

19.-20. märtsil ujuti Türi talvest kevadesse. Türi kevad-pealinna toimikond kootöös Türi arengu sihtasutuse/ Türi ujulaga noppis üles ühe ammuse kevade tervitamise kombe – 24tunni ujumise. Viimati toimus selline ettevõtmine Türi ujulas 2010. aastal. Nüüd siis uuesti.

TEET REIER

Kevadpealinna toimikonna juht Triin Pärna sõnul tekkis mõte unustusse vajunud ujumisüritust taas korraldada mitmelgi toimikonna liikmel, kes meenusid seda kui toredat ja menukat kevadüritust. „Kena, et selle mõttega tulid kohe kaasa nii Türi ujula juhataja Asko Päril kui ka sihtasutuse nõukogu esimees Kristjan Männa. Vaatamata

sellele, et korraldusega läks üsna kiireks, sai kõik nii nagu mõeldud ja osalejate nimekiri täitus mitte päevade vaid tundidega.“

„Samuti on tore, et ka Paide võttis ideest kinni ja tuli osalema. Ma tahaks ikka toonitada, et tegu polnud võistlusega, aga selline tore võrdlus pikkuses ja aegades käis ikkagi kogu aeg,“ lisas ta.

Ujula juhataja Asko Päril oli ametus 24 tundi jutti ja täna ta veel sellele, et järgmisel aastal ujuks jälle, väga mõelda pole jõudnud. Küll on ta teinud mõned kokkuvõtted: kokku oli ujujaid 127. Meestest oli parim aeg 400 meetri pikkusel lõigul Oskar Männa 4.22.00, naistest Karola Paju 4.54.00. Kõige kiiremal tunnil läbisid Türi ujujad 4700 meetrit, Paide ujujad 4800 meetrit. Paide

ujujate kogupikkuseks jäi 77 925 meetrit, Türi 78 850 meetrit, ehk siis ujuti kokku üle 156 kilomeetri. Enim kordi käis vees Märten Erik Arold, kes tegi seda kokku 22 korral ja läbis 7525 meetrit. Kõigi ujujate vahel loositi välja 53 auhinda, auhinnad panid välja sponsorid.

Türi arengu sihtasutus ja Türi ujula tänavad kõiki koostööpartnereid ja toetajaid, tänu kellele sai selline vahva üritus teoks. Samuti ollakse väga tänulikud kõigile osalejatele ja abilistele, ilma kelleta poleks saanud seda üritust korraldada. SUUR TÄNU, ükskord me ujume kevadesse jällegi.

Korraldusele aitasid kaasa ja olid toetajateks:
Türi spordiklubide liit
OÜ Espak Paide

OÜ Convi Food Sweets
JoeKopp OÜ
OÜ Alliku Grupp
Baltic Fence oü
Norderson OÜ
GKR Trade OÜ (VitaminWell)
Rikson Invest OÜ
Demolit OÜ
Axto OÜ
Truckmaint OÜ
Türi Autoturg OÜ
Kavlon OÜ
A Le Coq
OÜ KÜ Kujundus
Lüftung OÜ
Raap Ehitus OÜ
OÜ Veskisilla
OÜ Rebruk GH
PringStore OÜ
Tondi Lasketiir
Garderiina OÜ

Esimene kokkutulek suuremas vilistlasperes

20. aprillil ootab Türi gümnaasiumi vilistlaskogu sind Türi põhikooli ja Türi Konesko spordihoonesse koolikokkutulekule. Sind, kes sa lõpetasid Türi keskkooli või 1. keskkooli või gümnaasiumi. Ja sind, kes sa lõpetasid Türi põhikooli (2012. aastal või hiljem). Ja sind, kes sa õpetasid ja töötasid või teed seda praeguses Wiedemanni tänava koolimajas. Ja sind, külaline, kes sa tunned nende koolide ja inimestega sidet.

Et oma klassi- ja lennukaaslastega vilistlaspäeva paremini planeerida saaksid, on sulle abiks väike spikker:

- alates 19. aprillist saab Türi muuseumis vaadata näitust „Valge Maja 100“;
- kella 14–16.30 on kõigile külastamiseks avatud valge koolimaja (sissepääs tasuta);
- kell 16.30 avatakse Türi põhikooli uksed (majja pääs kooli peaksest;

kool palub võimalusel kanda vahetusjalatseid);

- kell 16.45 ja 17.15 juhitud ringkäigud uues koolimajas;
- kell 18 vilistlaskokkutuleku kontsert Konesko spordihoones;
- õhtu jätkub peoprogrammiga varaste hommikutundideni, tantsumuusikat pakuvad The Swingers ja Karl-Erik Taukar Band ning DJ Tom Lilienthal;
- avatud on kooli söökla, baarid, puhvetid;
- kohapeal on müügil kalender „Valge Maja 100“.

Vilistlaskokkutuleku piletite eelmüük toimub fienta.com lehel, Türi kultuurikeskuses ja põhikoolis ning sündmuse päeval kohapeal. Peol kehtib vanusepiirang 18+.

Rõõmsa kokkutulemiseni!

TÜRI GÜMNAASIUMI VILISTLASKOGU JUHATUS

Märts TÜGis

RINGSÕIDUD PÕHIKOOTIDESSE

Meie gümnaasistid tutvustasid Türi ühiskooli tegemisi Väätsa, Türi, Laupa, Retla-Kabala, Paide Hillar Hanssoo ja Paide Hammerbecki põhikoolides. Noorelt-noorele vestlusingides jagati infot valikkursustest, koolis toimuvatest üritustest, anti ka ülevaade õpetajatest, lükati ümber ringi liikuvaid müüte.

Stiilipäeva seekordne teema oli kaksikud. Õpilasesinduse eestvedamisel said selleks päevaks ümberkehtunud kaksikud ja ühed nelikud vahetundides proovile panna nii oma koostöö kui ka „kaasasündinud sideme“ - läbisid pimesi takistusraja ja osalesid kott-tööri rallil.

Saalihoki võistlused korraldas 12. klassi õpilastest kokku pandud meeskond. Alati võtab nendest võistlustest osa ka põhikooli võistkond, kes pakub meie noortele tugevat konkurentsi.

Gümnaasistivarju nädal. 18.-22. märtsil oli võimalus 9. klassi õpilastel valida üks päev, millal tulla gümnaasiumi ning varjutada ühte gümnaasisti. Terve koolipäeva jooksul osaleti siinses igapäevaelus. Õpilaste tagasisidena jäi kõlama, et meil on rahulik ja vaikne keskkond ning sõbralikud inimesed.

Traditsioonilised igakuised üritused annavad õppetöö kõrval koolile oma näo. TÜG-kõnelustes esinesid seekord meie koolipere ees vilistlane ning Türi valla noortevolikogu liige Kirke Perillus ja Türi valla endine vallavanem Pipi-Liis Siemann. TÜG-lastetunni teemaks oli keemia.

TÜG eelgümnaasiumis lõppes märtsikuuga esimene õppeaasta. Ümberkaudsete koolide kaheksanda ja üheksanda klassi õpilased osalesid põnevates ja „kiiksuga“ teematundides, kus gümnaasiumi õpetajad tutvustasid teistsugust lähenemist erinevatele ainevaldkondadele. Tundide käigus sai selgeks, et gümnaasiumis õppimine on huvitav ja mitmekesine ning annab kindlasti vajaliku ettevalmistuse järgmisteks sammudeks oma elu kujundamisel. Nendes tundides ei antud hinnanguid õpilaste oskustele ja teadmistele, vaid kaasati aruteludesse ja aktiivsetesse tegevustesse.

Põhikoolide õpilased said teadmisi keemia ja füüsika seostest igapäevase toidumaailmaga, uurisid inglise keele ja vanade maa-kaartide saladusi, arutlesid „Sõrmuste isanda“ teemal, otsisid vastust küsimusele, mis on ühist kunstil ja mesilastel, siseorienteerumise tunnis tutvuti koolimajaga ja lahendati erinevaid ülesandeid.

Nagu ikka kooli lõpetamisel, said kõik osalejad ka tunnistuse eelgümnaasiumi läbimise kohta.

TÜG VILISTLASE MEELEL JA KEELEL:

Vilistlane Dea Lepik on lõpetanud Tallinna ülikooli kehakultuuri magistriõppe, töötanud kaks aastat lasteaia liikumisõpetajana ning peale seda kaks aastat Haabneeme koolis kehalise kasvatusõpetajana.

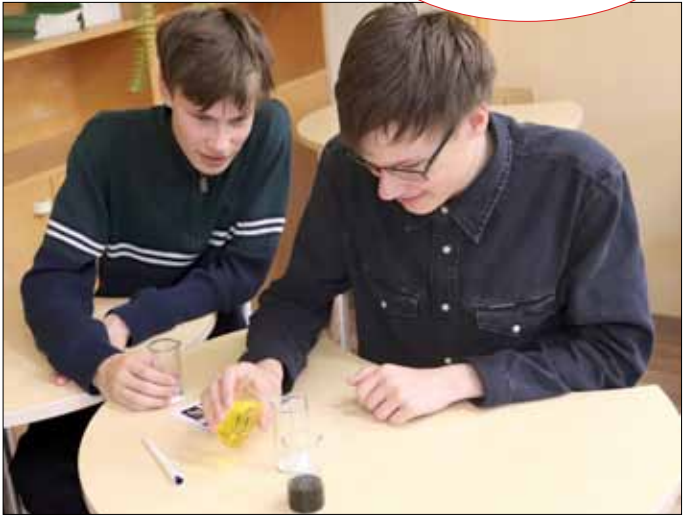
„TÜGile tagasi mõtlemine tekitab minus alati positiivseid emotsioone. Koolis oli hoitud, soe ja kodune tunne. See oli mulle suurepärane keskkond keskhariduse omandamiseks ja edasiõppimiseks valmistumiseks. Mulle on meelde jäänud ideaalsed sportimisvõimalused, mida ei saa võtta iseenesestmõistetavana. Palju ruumi sisetingimustes, et tegeleda kõigega, kooli kõrval suur mets, oma kooli staadion, uisuväljak, varustus (suusad ja uisud). Lisaks olid heal tasemel huvialade ja valikainete võimalused. Mina harrastasin rahvatantsu ja see on väga erkalt meelde jäänud. Õpetajad ja kogu kooli personal meenub ka eriliste emotsioonidega, nad päriselt hoidsid õpilasi ja hoolisid meist.

TÜGist olen kaasa võtnud mõtte, et suure tahtmise korral ja töökusega on kõik võimalik. Lisaks arendas gümnaasiumi periood sotsiaalseid oskuseid ja erinevates vanustes õpilastega omavahelist suhtlemist, mis tegi ülikoolis sisse-elamise tunduvalt kergemaks.

TÜG on palju enam kui lihtsalt kool. Heade õppimisvõimalustega, laia huvitegevuste valikuga, enda proovile paneku võimalustega arendab ja valmistab see kool noort ette edaspidiseks eluks. TÜG-is on tunda suurt kogukonna- ja toetustunnet. Sa ei ole seal lihtsalt üks osa koolisüsteemi massist, vaid kool jõuab päriselt Sinuni ja toetab Sind, kui Sa seda ise soovid.“

TÜG teeb ja toimetab

OLÜMPIAADIDE TULEMUSED

Meie koolis on kõige olulisem väärtus tahe õppida ja areneda. Me innustame noori ennast proovile panema, katsetama ning uusi kogemusi saama. Olümpiaadidel osalemine on meie õpilastele vabatahtlik.

Käesoleval õppeaastal on toimunud kokku 13 piirkondlikku olümpiaadi ning meie õpilased on osalenud nendest kõikidel. Kooli on käinud esindamas 29 õpilast. Esikolmiku kohti toodi maakondlikelt olümpiaadidelt kokku 32: I kohti neliteist, II kohti kaheksa ja III kohti kuus. Lisaks jäadi I-II kohta ning III-IV kohta jagama kahel korral.

Kõige rohkem võtsid erinevatest olümpiaadidest osa 11. klassi õpilased Laura-Lisanna Nurmsalu ning Hubert Luste. Laura-Lisanna Nurmsalu osales viiel olümpiaadil ning saavutas I koha lingvistika olümpiaadil, II koha ajaloo-olümpiaadil, III koha füüsikaolümpiaadil. Lisaks jäi I-II kohta jagama bioloogiaolümpiaadil. Hubert Luste osales ka viiel erineval olümpiaadil ning saavutas I koha emakeele- ja ajaloo-olümpiaadidel, II koha füüsikaolümpiaadil ja III koha geograafiaolümpiaadil. Kertu Ševerev, 12. klassist, osales sel aastal neljal olümpiaadil ning saavutas I koha füüsika- ja keemiaolümpiaadil ning jäi III-IV kohta jagama bioloogiaolümpiaadil. Seda õppeaastat võib väga edukaks lugeda, sest seitsmelt erinevalt olümpiaadilt on meie kooli õpilasi kutsutud edasi vabariiklikku vooru. Nendeks õppeaineteks on ajalugu, füüsika, keemia, geograafia, vene keel, kirjandus ja majandus. Eriti tubli on olnud 11. b klassi õpilane Joosep Laagemann, kes on kutsutud edasi vabariiklikku vooru kolmes erinevas õppeaines: füüsikas, keemias ning geograafias.

Siin on mõned mõtted õpilastelt, miks nad käivad olümpiaadidel ja mis see neile andnud on.

Joosep Laagemann: Eelmistel aastatel olen käinud olümpiaadidel enda soovil. Sel aastal on õpetajad soovitanud osaleda. Mulle meeldib olümpiaadidel käia ning ennast proovile panna.

Kertu Ševerev: Ma olen käinud paljudel olümpiaadidel juba mitmeid aastaid. Mulle meeldib olümpiaadidel käia, sest seal on võimalik midagi uut õppida, isegi, kui tulemus pole hea. Olümpiaadidel käimine on mind arendanud väga palju eriti reaalsainetes, mis on minu jaoks tulevikus vajalikud. Tänu olümpiaadidele suudan ma alati jääda rahulikuks, mis on tulnud kasuks keeruliste kontrolltööde puhul ning millest on kindlasti varsti kasu ka riigi- ja sisseastumiseksamitel.

Hubert Luste: Ma käin olümpiaadidel, sest need pakuvad vaheldust tavalisse koolinädala rutiini ja tihti saab ka ühe vaba päeva. Samuti antakse tasuta šokolaadi ja muud kraami kui hästi läheb.

Suured kiidusõnad kõikidele tublidele õpilastele ning tänusõnad nende õpetajatele! Edu õpilastele, kes on kutsutud osalema vabariiklikus voorus!

Türi spordikooli ujujad tegid Leedus häid tulemusi

23.-24. märtsil toimusid Vilniuses traditsioonilised Baltimaade meistrivõistlused ujumises.

Võisteldi kolmes vanuseklassis: juuniorid (sünd. 2006-2007), noored (sünd. 2008 ja nooremad) ja *open* klass. Eesti oli esindatud 85 ujujaga, nende hulgas ka Türi spordikooli noored Sheril Tankler ja Oskar Männa.

Võistluspaigaks oli tulius kõigile rahvusvahelistele nõuetele vastav siseujula, kus on kümme 50-meetrist ja kaheksa 25-meetrist rada. Juuniorite ja noorte medalid jagati välja hommikuste eelujumiste ja *open* klassi medalid õhtuste finaali põhjal.

Noorteklassi võistleja Sheril Tankler võistles kolmel alal. Alustuseks suurepärane sooritus 100 m liblikaujumises ajaga 1.08,23, mis tõi hõbemedali. Selle tulemusega pääses Sheril ka *open* klassi finaali, kus saavutas kuuenda koha ajaga 1.06,75, mis on uueks Järvamaa rekordiks.

Väga hea tulemuse tegi Sheril ka 200 m kompleksujumises. Noorteklassi pronksmedal ajaga 2.30,33 vääris ka kuuendat kohta *open* klassi finaalis. Baltimaade noorte meistritiitel tuli Sheril Tanklerile Eesti noortekoondise koosseisus 4x100 m kombineeritud teatevõistkonnas.

Oskar Männa võistles juunioride vanuseklassis. Ka siin ei jäänud ilma medalita. 400 m vabaujumises hõbemedal ajaga 4.24,46. Tulemus viis ka kindlalt *open* klassi õhtusesse finaali, kus saavutas 5. koha ajaga 4.23,10. 200 m vabaujumises oli Oskar neljas ajaga 2.02,47. Õhtuses B-finaalis paranes tulemus veelgi. Aeg 2.01,90 on võistleja isiklik rekord.

Läti meistrivõistlustel sündisid uued isiklikud rekordid

1.-3. märtsini toimusid Riias Läti lahtised juunioride pika raja meistrivõistlused ujumises. Juunioride vanuseklass juhendi järgi võistlesid 2006-2010 sündinud noored. Võisteldi Riia Kipsala suurepärasel 50-meetrises ujulas. Osalejaid oli kokku 745! Eestist oli võistlemas 11 klubi-spordikooli. Kokku 131 ujujat eesotsas Euroopa meistri Eneli Jefimovaga. Lisaks veel Aserbaidžaaani noortekoondis ja üks klubi Soomest.

Türitl võistles kaks ujujat: Sheril Tankler (sünd. 2008) ja Oskar Männa (sünd. 2007). Türi ujujate tulemusi: Sheril Tankler 3. koht 50 m liblikaujumises ajaga 29,23 (võistlejaid 86) ja 200 m kompleksujumises samuti 3. koht ajaga 2.28,05 (osalejaid 60), esikohast jäi puud vaid 27 sajandikku! Teateujumistes USK-i võistkonnas kaks Läti meistritiitlit 4x100 m vabalt ja 4x100 m kombineeritud. Lisaks veel hõbemedal 4x100 m kombineeritud segateates.

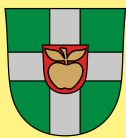
Oskar Männa: 100 m vabalt 14. koht ajaga 55,37 (210 osalejat) ja 200 m vabaujumises 8. koht ajaga 2.02,10 (105 võistlejat) Kahjuks ei olnud võimalik ujuda finaalis – 100 m vabalt B -finaalis ja 200 m vabalt A-finaalis, kuna juhendi järgi lubati igasse finaali ainult neli välismaalast. 400 m vabaujumises reastati võistlejad eelujumiste põhjal. Oskar Männale tuli kuues koht ajaga 4.21,20 (48 osalejat). Medalita ei jäänud ka poiste arvestuses. Hõbemedal Oskar Männale USK võistkonnas 4x200 m vabalt teateujumises (etapi aeg 2.01,96).

Olgu veel lisatud, et nii Sherili kui Oskari tulemused on kõik pika basseini isiklikud rekordid ja

31. märtsil ja 1. aprillil olid mõlemad sportlased võistlemas Helsingis.

ENAMPAKKUMINE

Türi vald müüb
kinnistut ja korterit

Türi vald võõrandab Türi vallavalitsuse 5. märtsi 2024 korralduse nr 67 alusel avalikul enampakkumisel Pala külas Kolmnurga kinnistu.

Kolmnurga kinnistu enampakkumise alghind on 2900 eurot.

Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis ning enampakkumise lõpptähtaeg on 18. aprill 2024 kell 11.00.

Kinnisasja on võimalik igal ajal looduses üle vaadata.

Türi vald võõrandab Türi vallavalitsuse 5. märtsi 2024 korralduse nr 68 alusel avalikul enampakkumisel Türi linnas Paide tänav 22 hoones korteri nr 7.

Korteri enampakkumise alghind on 25 000 eurot.

Enampakkumine toimub Osta.ee portaalis ning enampakkumise lõpptähtaeg on 24. aprill 2024 kell 11.00.

Paide tn 22-7 korteriga on võimalik tutvuda tööpäevadel. Konkreetne aeg tuleb eelnevalt kokku leppida Türi vallavalitsuse varahaldusspetsialistiga Annely Grazer (5886 3255, e-post Annely.Grazer@tyri.ee).

Täiendava informatsiooni saamiseks pöörduge palun tööpäevadel Türi vallavalitsuse varahaldusspetsialisti poole, mobiil 5886 3255, e-post Annely.Grazer@tyri.ee.

Aiajäätmel on võimalik ära
anda korraldatud jäätmeveos

Biologunevad aia- ja haljastusjäätmel (lehed, väiksemad oksad, lillepealsed, õunad jm) saab ära anda korraldatud jäätmeveos oma kodust. Kuidas?

Paki aiajäätmel läbipaistvatesse suletud ja kergesti teiselatavatesse kuni 150 l kottidesse. Ühe koti kaal võib olla maksimaalselt 20 kg, korraga ära antavate kottide arv ei ole piiratud.

Teenusega liitumiseks helista Ragn-Sells 606 0439 või kirjuta info@ragnsells.com. Graafikujärgse ja tellimisel teenuse hind on sama – 70 senti üks kott. Teenuse osutamine toimub 1. maist kuni novembri lõpuni 28-päevase veosagedusega. Reeglina on teenus tellimise peale, kuid soovi korral võib olla ka graafikus.

Aiajäätmel ei saa korraldatud veos ära anda suurema kui 150 l kotiga või lahtiselt peale laadida.

INGA KÄRG, ehitus- ja keskkonnaspetsialist

Kevade tervitus
MTÜ Elurikas Türi poolt

Igal aial on oma lugu. Lugu on nii aia arengust kui tema loojast aednikust. Lugusid on palju aia hooldamisest ja meetoditest. Suuremas vaates saame kuulda lugusid meie muldade vaesumisest ja liigirikkuse kadumisest.

Looaiandus, mida oleme MTÜs uue aiandusviisina defineerimas, on samuti jutustus lugudest. Nii õpetlikest kui inspireerivatest, rõõmsatest kui murettekitavaist, filosoofilistest kui praktilistest. Ennekõike on looaianduse näol tegu uue ühendatud mõtteviisiga loodusaianusest. See liidab harmooniliselt uut ja vana õppides nii inimese ja looduse evolutsioonist kui ühendades terviklikke teooriaid. Looaedniku jaoks on tähtsal kohal ka loovus ja loominguline meel, mis on inimese suurim ressurss.

Niimoodi saabki looaias kokku põliskultuuri austav, järeltulijatele mõtlev ja praeguses oleviku hetkes loovust ja loomingulisust kasutav. Vabaduse aed, mis tervitab inimesi rongilt, Vaare Park ning Koidula Salu - kõik kolm elurikkuse ala saavad oma näo ja teo looaiandusest kirjapandu alusel.

Need avalikud alad Türi tänavatel on MTÜ poolne täiendus rohelisele linnale - kevadpealinnale - kui tarkamise ja rohelise elukeskkonna sümbolile. Looaianduse mõtteviisi ja lähenemise avame lugemiseks samm-sammult artiklitenäo meie veebi- ja Facebooki lehel.

Seniks soovime kõigile aedlinna armastajatele ja Türi väärtusi austavatele inspireerivat kevadet ning ilusat võrsumist oma rikkalikule seismisele aiale. Soojust!

KERTU HANSEN-POTTER, MTÜ asutajaliige

Perepesa pakub
väärtuslikku tuge peredele

Perepesa aprillikuu sündmused pakuvad mitmekülgset tuge ja teavet vanematele, olgu nende peres imikud või juba pisut suuremad lapsed. Siin on koht, kus jagatakse teadmisi ja kogemusi.

Beebivanemate vestlusringid toimuvad teisipäeviti kell 10. Need vestlusringid on suurepärane võimalus kõigile vanematele, kelle perre on sündinud beebi (soovituslik beebi vanus on 2-6 kuud), et saada väärtuslikku infot lapse esimese eluaasta tähtsusest ning kuidas tagada lapsele toetav ja arendav keskkond.

Teisipäevased vestlusringid hõlmavad teemasid, mis on seotud beebide arenguliste vajadustega, vanemaks kasvamisega ja keskkonna kujundamisega.

Kuupäevad ja teemad:

9.04 - beebi kaka ja seedimine
16.04 - VÄIKELASTE ESMA-ABI, loeng - Marge Hirtentreu - kiirabiõde ja 31 aastat töötanud lasteosakonnas + arutelu ja kogemuste jagamine toetavas õhkkonnas

23.04 - esimesed hambad

30.04 - lisatoiduga alustamine

Lisaks beebivanemate vestlusringidele korraldatakse ka **perekooli loenguid**, mis toimuvad kolmapäeviti kell 18.30. Aprillikuus on fookuses teemad nagu sünnitusjärgne periood, imetamine, lapse elu algus ning emotsionaalse tasakaalu hoidmine ja enda toetamine.

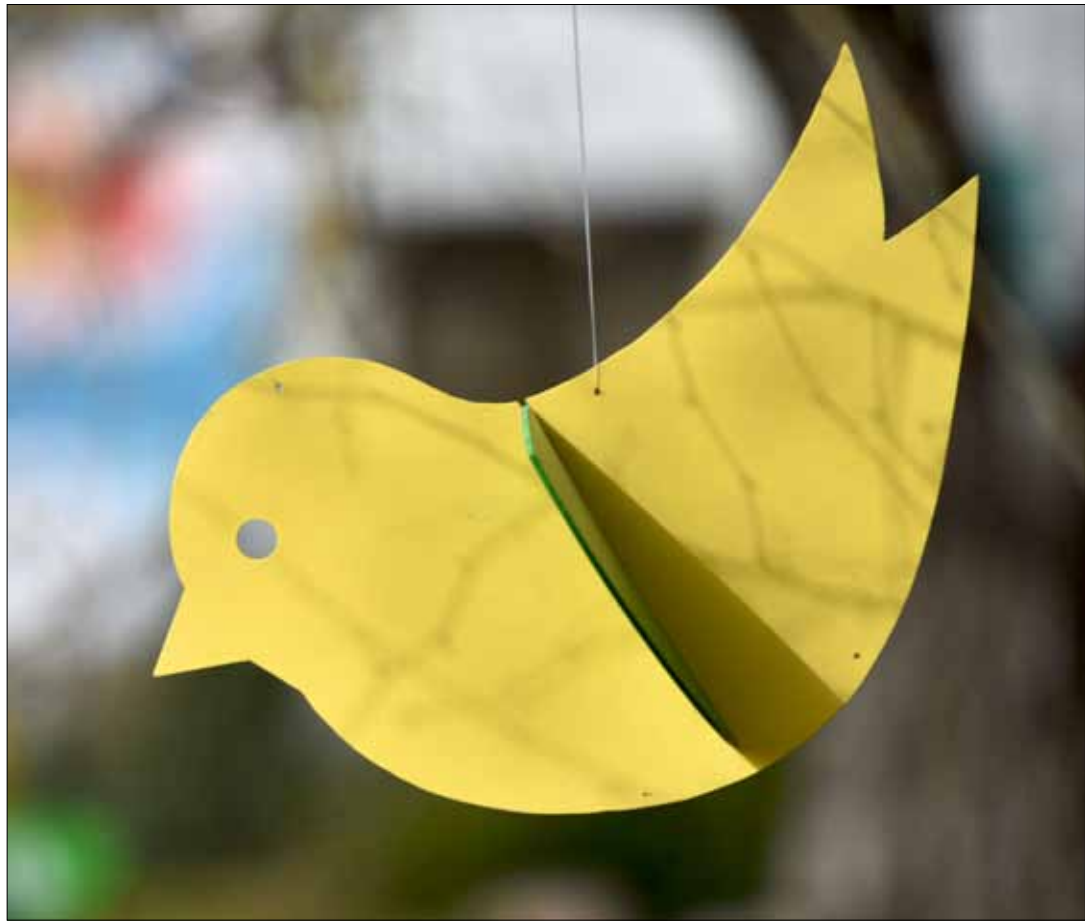
Kuupäevad ja teemad:

10.04 Imetamine.

17.04 Lapse elu algus. Mida märgata ja tähele panna?

24.04 Emotsionaalse tasakaalu hoidmine ja enda toetamine.

Muusikaringid toimuvad neljapäeviti kell 10.30 ja on suunatud kõigile lastele, mitte

ainult beebidele. Avastades erinevaid helisid ja meloodiaid saavad lapsed arendada oma kuulmist ja õppida tajuma erinevaid rütme.

Üks oluline sündmus aprilli keskel on **loeng 2-aastaste laste kõne ja arengu kohta**. See on suurepärane võimalus vanematele, kelle lapsed on saamas või hiljuti saanud 2-aastaseks, et saada praktilisi näpunäiteid ja tuge nende kõne ja suhtlemisuskuste arendamiseks. Aprillis on kohtumine: 15.04 kell 17.30

Lisaks nendele sündmustele toimub aprillis ka **lasteasjade taaskasutusturg**, kus vanemad saavad osta ja müüa kasutatud lasteriideid ja -tarbeid. See on suurepärane võimalus leida

taskukohaseid ja hästi hoitud esemeid lastele, samuti toetada jätkusuutlikku tarbimist.

Müügiplats on avatud 18. aprill kell 17-19

Aprillis on võimalus tulla kõikidel **isadel vestlusringi** koos Tanel Langiga, kellega on võimalik arutleda erinevate tervislike eluviiside üle ning ilmselt saab vastuse ka küsimus, kas terves kehas on ikka terve vaim.

Aprilli lõpus (24.04) toimub **logopeedilise jutukese hommik** teemal „Väike karu otsib päikest“. Koos saame nautida lõbusat ja hariivat hommikut muinasjutumaailmas. Kuulame lugu ja teeme kõnet arendavaid harjutusi.

Vaikuseminutid toimuvad

Mobiilse Perepesa raames Väätsa lasteaia 20.04 kell 12-18 ja 5.05 kell 10-16.

Perepesa aprillikuu sündmused on suurepärane võimalus vanematele saada vajalikku teavet ja tuge oma lapse arengu toetamiseks ning luua tugevaid sidemeid teiste vanematega samas eluetapis. Üritustele saab registreerida ja täpsemat infot meie Fb lehelt või perepesa.ee/turi-perepesa

Aitäh väiksed ja suured Türi Perepesa sõbrad, aitäh Türi noortekeskus, aitäh Türi põhikool, aitäh Türi valla lasteaia, aitäh meie toredad abilised! Ilusat kevadet Teile ja kohtume varsti jälle!

TÜRI PEREPESA

Uus toetus “Liigume koos kogukonnaga” loob võimaluse
kogukondlikele liikumis- ja harrastusspordi üritustele

„Liigume koos kogukonnaga“ liikumisürituste toetamise eesmärgiks on innustada inimesi, peresid ja kogukondi tegelema ühiselt liikumis- ja spordiharrastusega, kujundada seeläbi inimestes püsivaid liikumisharjumusi ja tervislikke eluviise ning toetada ja abistada aktiivseid liikumis- ja spordiürituste eestvedajaid.

Kutsume Türi valla kogukondi ja elanikke korraldama oma kodukohas erinevaid liikumis- ja rahvaspordi üritusi (kõndimine, jooksmine, rattasõit, pallimängud, orienteerumine, matkad jne) ja toetame selliste liikumisürituste korraldamist.

Toetusvooru kogumaht on 3000 eurot ja maksimaalne toetus ühele sündmusele on 300 eurot. Toetust võivad taotleda mittetulundusühingud, külaseltsid, seltsingud, eraisikust ürituse korraldajad jne.

Toetuse taotlemiseks tuleb esitada Türi spordiklubide liidule (TSKL) vastaval vormil taotlus, kus on kirjas ürituse nimetus, sisukirjeldus, toimumise koht ja aeg, eeldatav osalejate arv ning taotleja andmed ja seos ürituse toimumispaiga kogukonnaga.

Toetust ei saa taotleda Türi valla spordiklubid, kes on juba saanud TSKL-ilt tegevustoetust.

Kaupluste juhatajad said ülevaate testostlemise tulemustest

26. märtsil kohtusid uimastiennetuse kampaania raames vallamajas Türi valla kaupluste juhatajad, piirkonnapolitseinikud, valla ja maakonna ennetusspetsialistid ning noorsootöö ja lastekaitse esindajad. Aruteluringis oli peamiseks teemaks Järvamaal 2023. aasta suvel toimunud alkoholi testostlemise tulemused, mis olid äärmiselt kasinad ning võimalused olukorra parendamiseks.

Kõlama jäi, et kauplustel on suur roll alkoholi kättesaadavuse tõkestamisel alaealisele. Leiti, et ehkki dokumendi küsimine alkoholiostjalt tuleneb seadusest, oleneb selle täitmine eelkõige müüjast, kes on kassas ning müüja paraku ei saa tugineda vaid vaatlusele, et

ostja vanus kindlaks teha. Politsei sõnul ei ole müüja trahvimine 1200 euroga kindlasti esmane lahendus, pigem tuleks müüjal teadvustada oma kohustust selles rollis. Edaspidi soovivad kaupluste juhatajad saada testostlemise tulemustest otsest tagasisidet, samuti arutati ühtsete teavitussiltide loomisest valla kauplustele.

Põgusalt peatuti ka muudel muredel, mis on kauplustel seoses just alaealiste klientidega, olgu selleks siis näppamised või ebaviisakas käitumine, mis kohati on läinud juba selleni, et poed soovivad piirata mõne noore sissepääsu kauplusesse.

EVA SEERA, tervisedendus- ja kogukonnaspetsialist

Taotluste esitamise tähtaeg on 1. mai 2024. Taotlused saata e-postiga aadressile tyrispordiklubi@gmail.com. Toetuse taotlusi hindab ja toetused määrab TSKLi juhatus.

Taotlusvormi kogukonna liikumisürituse korraldamiseks ja liikumisüritusel osalejate registreerimislehe leiad TSKLi kodulehelt https://tsklee/dokumentid/.

Toetus makstakse välja pärast ürituse toimumist. Toetuse väljamaksmise tingimuseks on, et hiljemalt ühe kalendrikuu jooksul pärast liikumisürituse toimumist esitatakse selle kohta aruanne, mis sisaldab lühikirjeldust toimunud üritusest, osalejate arvu koos osalevate allkirjadega registreerimislehtedega ja mõned fotod sündmusest. Toetuse väljamaksmiseks esitab taotleja kuluaruande koos maksedokumentidega tehtud kulutuste kohta, mis ei saa olla suuremad, kui eraldatud toetus. Võimalusel kajastage oma kogukonna liikumisharrastuse sündmust kogukonna ja TSKLi sotsiaalmeedia kanalites.

Lisainfo: tyrispordiklubi@gmail.com

EVA SEERA
tervisedendus- ja kogukonnaspetsialist

Märts Kabala mõisas

Talveaheajalt naastes „maanduti“ Kabala koolimajas naistepäevale pühendatud tüdrukute nädalas. See tõi endaga kaasa igapäevased huvitavad teemad ja tegevused.

Nädal algas vahvate soen-gutega. Lisaks külastasime Kabala raamatukogu, kus saime nautida Ilon Wiklandi rändnäitust.

Teisipäeval täiendati lustlikult Kahooti keskkonnas mängides teadmisi erinevate kõõgi- ja tööriistadest.

Kolmapäeval said kõik näpuosavust proovida ja valmisid osadel lühemad ja teistel vägagi pikad heegeldatud ketid, millest üheskoos vahvad kunsti-tööd kokku pandi.

Neljapäev jäi täielikult spordile ja mitmetel erinevatel kaasahaaravatel aladel mõõtu võttes valiti Kabala õppehoone sportlikumad tüdrukud. Kooli-nädalale pandi naistepäevale kohaselt punkt sitsides ja satsides - piduliku riitusega.

Emakeelepäeva tähistamiseks kirjutasiid kõik õpilased Kabalas oma kõige ilu-sama käekirjaga luuletuse, mis pühendatud just emakeelele.

Neist töödest pandi üles käe- kirjanäitus.

Lisaks kutsus meid ühiselt emakeelepäeva tähistama Kabala raamatukogu, kus saime pead murda erinevate keeleliste vigurülesannete üle.

Esmakordselt tähistati Kabala õppehoones rahvusvahelisel unepäeva. Kogu koolipere tuli kooli uneriietes ja kaisukate seltsis joonistati ühisele, umbes neljameetrilisele paberile oma unenäod ning valmisid isiklikud unenäopüüdjad.

Kevade saabumise puhul võeti Kabalas ette juba traditsiooniline kuuekilomeetrine

matk Kabala kandis. Läbitud teerajad olid küll väga mudased, aga emotsioonid olid sellele vaatamata lustlikud ja meeleolu positiivne.

Lisaks füüsilistele väljakutsetele said õpilased end ka nuputamises proovile panna, kui löödi kaasa Känguru matematikaikavõistlusel.

Sportlikumad õpilased said võimaluse kooli esindada sisekergejõustiku võistlustel Paides.

Teatrikuule kohaselt valmistuti märtsis kooli teatripäevaks, mis kulmineerus 27. märtsil Oisu rahvamajas, kus oma näidendid esitasid nii laste-

aedade rühmad kui mõlema õppehoone õpilased. Kabala õppehoonest said lavale kõik õpilased ja esitati lugu „Üks segane lugu“.

Suurele reedele mindi vastu aga hoopis koolivälisel ajal koos peredega ühiselt Parika väikejärve ümber matkates ja kevadilma nautides. On tore, et lapsevanemad näevad väärtust sellistes ühisüritustes.

Nii see märtsikuu kiirelt mööda lendas. Kevad on käes ja õppetöö käib muude tegemiste kõrvalt täie hooga.

MERIT OSS
Retla-kabala kooli õpetaja

Teehoiukavast ja laenuvõtmisest

Volikogu tegi otsuse kinnitada teehoiukava järgneva perioodiks. Olen tänulik, et toimus ka avalik arutelu, mis arengudokumentide juures on loogiline, kuid ikka kipub meelest minema. Avalikule kaasamisele ja inimestega suhtlemisele tuleb hakata rohkem tähelepanu pöörama. Samas kutsun üles ka kaaskodanikke ikka valda oma mõtetest teada andma ja igal võimalusel kaasa rääkima.

Seekord tõdesin, et meie teede olukord ja inimeste kasvav mure selle üle on tõsine probleem. Raha teede parandamiseks lihtsalt ei ole.

Teede olukorra hindamisel on spetsialistid öelnud, et kui tahaks säilitada tänase olukorra, et lagunemist ei toimuks ja saaks edasiarendustele mõelda, oleks vaja aastas investeerida teedesse 2,5 kuni 3 miljonit eurot. Kui varasemas teehoiukavas nähti, et 1 miljon on vähim, mida meil on vaja teede investeeringuks kasutada, et hoida

teatavat taset, siis täna oli meil eelarvestraategias 600 tuhat.

Kahjuks vähendati ka seda summat. Seega on vald võimeline sellel aastal teid ehitama vaid 500 tuhande euro eest. Isegi vähem, kui volikogus eelarvestraategiat koostades rasket aega ette nähes teedeehitusse planeeritud sai.

Milligipärast juhtub aga ikka nii, et kelle mure kõige suurem, seal lahenduse kõige kaugemal. Oleme jõudnud oma valla finantsvõimekusega kohta, kus vanu laene tagasi makstes läheb koos intressidega valla rahakotist välja sellel aastal kokku 2 523 060 eurot.

Ka laenu võtmise otsustas tänane koalitsioon ära. Uus laen on sama suur kui eelmise laenu tagasimakse - 2,6 miljonit. Tegin küll ettepaneku, et kuna varasemate laenudega aastast 2018 on keeruline toime tulla, siis ehk loobuks iluinvesteeringutest nagu vallavalitsuse maja esine purskkaev, kuid seekord

see ettepanek toetust ei leidnud.

Kuna paljude teede osas on jäänud pooleli avalikuks kasutuseks lepingute tegemine ja neid teid ei saa seetõttu ka hooldada, kutsun üles vallakodanikke oma koduteed jälgima. Teeregistri korrastusega tuleb paljudel teomanikel oma leping vallaga notariaalseks teha ja sellega anda oma tee avalikuks kasutuseks. Saaksime hoolduskuludele veidi raha juurde.

Muidugi olen ma ka lootusrikas, et kui kokkulepete ja lepingute protsess liiga kaua aega võtab, siis teeb vallavalitsus vajalikud otsused, et sundvalduse seadmisega inimeste kodutee probleemkohad ja pikk notarilepingu teekond lahenduse leiaks. Toon siinkohal näitena Paide, kes juba paljude teelõikudega sundvalduse on seadnud ja inimestega suhtlemisel leidnud kiireima võimaliku lahenduse.

Veidi kriitikat lisaksin ma siiski ka siia juurde. Püüaks nüüd paremini, sest näha on

valla majandusosakonna ja Türi halduse vahelise tööjaotuse ja otsuste tegemise dünaamika puudumist. Ka kaugelt vaatajana on näha, et pea ei tea, mida käed teevad.

Kuna valla finantsvõimekus on äärmiselt halb, siis ka praegu on arvete maksmine paari nädalaga viivituses, sest maksetähtajal vallal lihtsalt raha ei ole. Seetõttu ka arupärimine vallavalitsuselt. Alustame survestamist, et arutada võimalike kokkuhoiukohtade üle ja arvutada iga võimalik ettepanek korralikult läbi.

Kutsun kõiki lugejaid nii valla ametnike ja töötajate hulgas kui vallakodanike näol aktiivselt oma tähelepanekutest teada andma. Iga probleemkoht vajab tähelepanu. Kas oled juba kasutanud linki valla kodulehe all nurgas „Anna teada“?

Märkame rohkem ja pingutame rohkem!

ELE ENN
vallavolinik

Kevadekuulutajad Kärus

Kevadkuu on olnud küll vaheldumisi sombune, aga see pole seganud meie tegemisi ja toimetamisi.

Märtsi teisel nädalal tõi meie raamatukogu Tiia kooli järjekordse kirjanikust külalise. Seekord saime vestelda Mika Keräneniga. Kirjanik tutvustas oma loomingut nii kaasahaaravalt, et kohtumistund möödus märkamatu ja liiga kiiresti.

Järgmine päev oli aga tähtis meie kuuenda klassi õpilastele. Olime külla kutsutud Türi põhikooli. Vastu võtsid meid juba tuttavad tegelased, endised koolikaaslased. Tegime kaasa terve koolipäeva ja lõpuringis vesteldes tuli välja, et nii mõnigi soovib järgmisest õppeaastast selle koolimaja ukse kulutama hakata.

Emakeelepäeva tähistasime seekord ühise etteütlusega. Õpetaja Riina juhendamisel kogunes terve koolipere söögisaali. Paberid ette, pliiatsid kätte ja ilusad laused hakkasid kõlama. Kui ettelõetud tekst kenasti kirja sai, tuli ühine analüüs ja arutelu. Vead said parandatud ja tundmatud sõnad tuttavaks seletatud.

Märtsikuu õppekäik viis meid taas Tallinnasse. Sihtpunktiks oli riigikogu, kuhu treppe mööda ronisimegi ja kus meid uksele juba oodati. Giidiks meile tuttav oma valla inimene Pipi-Liis Siemann. Kui kontrollpunktist läbi saime, viis Pipi-Liis meid esmalt Pika Hermannitorni. No oli vast ronimine! Teine põnev koht oli kuuluis istungisaal, mis ei olnudki nii suur nagu telekast paistab. Esmalt hõivati kõige tähtsamad kohad ning mini maksuteemaline sõnavõtt sai peetud. Saalis jalutades tunti huvi, kus keegi (riigikogulane) istub.

Saime teada palju huvitavat hoonete ajaloo ja seal töötanud inimestest. Suur tänu Pipi-Liisile põneva ringkäigu eest! Kui ringkäik läbi sai, söime kõhud täis, jätsime hüvasti ja vutt-vutt mäest alla ajaloomuuseumi. Muuseumigiid korraldas tore vestlusringi ja erinevate töölehtede ning töötubadega huvitava ajalootunni. Kõike uurida ja vaadata ei jõudnudki, sest rongid peavad kellaaegadest täpselt kinni.

19. märts oli Kärus kooli õpilastele iseseisva õppimise päevaks. Õpetajad tegelesid samal ajal kooli õppekava uuendamisega. Sellisel organiseeritud päeval täidavad mitut eesmärki: õpetajad on üheaegselt samas infoväljas ja õpilaste iseseisev õppimine toetab ennatjuhtiva õppija kujunemist. Sel korral oli õppekava uuendamisel fookuses õppeainete lõimimine, päeva esimeses pooles oli ühine koolitus läbi videosilla Puiga põhikooliga ning peale lõunat juba võtsime koos ette oma kooli väljakutsed.

Üheks kindlaks kevadekuulutajaks saab pidada ka eelkoole. Meie kooli eelkool alustas 27. märtsil. Saime tuttavaks, panime ühiselt paika tundide läbiviimise päevad ja rääkisime sellest, milliseid tegevusi kavandab õpetaja ning missugused ootused on vanematel. Elevandike Ele rääkis tore loo väikesest kaelkirjakutüdrukust, kellele elevandipoeg aprillinalja tegi. Linnuke vaatas üle pliiatsihoiu, numbrite ja värvide tundmise. Leppisime kokku, et kohtume veel 17.04, 2.05 ja 9.05 kell 13-15.

Kel tahtmist, võib lahkesti meiega liituda. Oodatud on kõik huvilised lähedalt ja kaugelt! 1. septembrist on võimalik alustada lapsel kooliteed Kärus koolis, ka koolitransport Türitl Kärusse ning tagasi juba toimib.

Munadepühade eel sai koolis taas aardejahti pidada. Aardejahist saavad osa nii lasteaias- kui koolilapsed. Sellel korral olid vihjed peidetud väikestesse luuletustesse, mille järgi lapsed liikusid. Ega luuletuste lugemine polegi nii lihtne, päris palju pusimist oli. Tore oli aga näha, kui hästi lapsed oma kodukandi ümbrust ja kohti teavad. Kui oldi luuletusest läbi näritud, siis õige paiga leidmine läks juba libedalt. Oh seda rõõmu, kui lõpuks kauaoodatud aardeni jõuti!

KENA KEVADE JÄTKU SOOVIB KÄRU KOOLIPERE

Türi vallavolikogu istung 28. märtsil

Türi vallavolikogu II koosseis kogunes istungiks 28. märtsil 2024 Türi vallavalitsuse haldushoones. Volikogu istungi päevakorras oli üheksa punkti.

- Informatsioon Türi ühiskümnaasiumi tegevusest. Kooli direktor tegi ülevaate kooli tegevusest ja vallavolikogu liikmetel oli võimalus küsida küsimusi. Türi vallavolikogu võttis informatsiooni teadmiseks.
- Türi vallavolikogu alaliste komisjonide esimehed tegid ülevaate komisjonide tööst.
- Türi vallavolikogu 31. oktoobri 2019 määruse nr 15 „Retla-Kabala Kooli põhimäärus“ muutmine. Türi vallavolikogu otsustas muuta kool-lasteaia põhimäärust seoses asutuse ümberkorraldustega.
- Türi vallas avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamise korra kehtestamine. Türi vallavolikogu menetles määruse eelnõu muudatusettepanekuid ja otsustas määruse vastu võtta.
- Taksoveo õigust tõendavate dokumentide väljastamiseks volituse andmine. Türi vallavolikogu otsustas anda taksoveo õigust

tõendavate dokumentide väljastamiseks volituse Järvamaa ühis- transpordi keskusele.

- Türi valla teehoiukava aastateks 2024-2027 II lugemine (muudatusettepanekud). Türi vallavolikogu menetles teehoiukava muudatusettepanekuid, lõpetas eelnõu II lugemise ja otsustas teehoiukava vastu võtta.
- Laenu võtmine. Türi vallavolikogu otsustas võtta laenu 2 567 046 eurot investeeringute katteks.
- Türi vallavolikogu majandus- ja turvalisuskomisjoni koosseisu muutmine ja koosseisu uuesti kinnitamine. Türi vallavolikogu otsustas Taikse-Tännassilma-Mäeküla kogukonnakogu ettepanekul komisjoni koosseisust välja arvata Jaanus Heinsare ja arvata kogukonna esindajana komisjoni koosseisu Eda Lippuri.
- Informatsioon – Türi vallavolikogu töökorraldusega seotud teave; volikogu istugi kokkukutsumise vajadusest seoses Euroopa parlamendi valimistega; Türi vallavolikogule suunatud kirjadest.

Retla-Kabala Koolis

EELKOOL 2024/25

õppeaastal esimesse klassi astuvatele lastele

Liituda võib igal ajal, võtame kõik huvilised avasüli vastu!

Kabala õppehoones:

igal N kell 12.05-12.50

Oisu õppehoones:

igal N kell 9.10-9.55

260 Kõrvalkool

Head Kõrvalkooli vilistlased, endised õpetajad ja õpilased

olete oodatud 21. septembril 2024 Kõrvalkooli kokkutulekule

Osalustasu

kuni 21. august 30 eurot, alates 22. august 40 eurot tasuda MTÜ Kõrvalkooli Tuletoorje Selts arveldusarvele EE652200221052625843 selgitus: kokkutulek, osaleja nimi

TUNNIPLAAN

Kirjandustund	Kõrval Raamatukogus koos Mihkel Rauaga
Ajalootund	Kõrval mõisas
Usundiõpetus	Kõrval kirikus
Inimeseõpetus	Kõrval muuseumis
Õuevahetund	Kõrval keskväljakul

Kõrval koolimajas:

Kell 17	Kella viie tee endistele õpetajatele ja töötajatele
Kell 18	Aktus ja lõpupidu

Jooksev info Kõrval Põhikooli fb-lehel tel 5886 4410 info@karukool.edu.ee

Kolmapäeval, 17. aprillil 2024 kell 17.00

Türi Kultuurikeskuse väikeses saalis

TÜRI MUUSIKAKOOLI KEVADKONTSERT

Esinevad ansamblid ja orkestrid

EHAVALGUS

Klubi Ehavalgus ootab koosviibimisele 28. aprillil kella 15-ks Türi kultuurikeskusesse

- Külla tuleb Voldemar Kuslap
- Tantsumuusikat teeb ansambel Absolut Lühis

Osalustasu 7 eurot.

KULTUUR

N 4.04 kell 19 Uus Kontsert esitleb- Kari Ikonen (Soome) „Muundatud kõlaga klaver“ Türi kultuurikeskuses. Auhinnatud Soome helilooja-pianist Kari Ikonen paneb klaveri kõlama nagu ei kunagi varem, õrnadest kompositsioonidest voolavate improviseerimisviisidega. Kasutatakse hulgaliselt ebatavalisi ettevalmistusi ja eritehnikaid, eelkõige revolutsiooniline Maqiano™ Microtuning System, Ikoneni enda patenteeritud leiutus, mis võimaldab tal laiendada oma meloodilist sõnavara tavapäraest lääne häälestustest kaugemale. Kari viib kuulaja maagilisele rännakule läbi aegade ja ruumide, puutumatu Põhjala metsadest iidse Persepolise basaarideni ja edasi tundmatutesse, kaugetes galaktikatesse. Piletid hinnaga 7/5 € müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses.

R 5.04 kell 19 Lõuna-Järvamaa mälumäng Türi kultuurikeskuses. Info: Ann Valang 5812 5952.

L 6.04 kell 13 Huumoripäev „Maamees muigab“ 25! Väätsa rahvamajas. Pääse 5 €.

*Esinevad naljalembelised inimesed üle Eesti!
*Žürii selgitab välja parimad esinejad ning publik valib oma lemmiku.
*Päeva juhib Abruka Maali (Lea Kuldsepp).
Info ja küsimused: 5556 2601, vaatsa.rahvamaja@tyri.ee

P 7.04 kell 14 Lauluklubi kokkusaamine Türi kultuurikeskuses. Teemaks on laulud lastele ja lastest.

P 7.04 kell 18 Ivo Eensalu 100. lavastus „KORDUSEKSAM“ Oisu rahvamajas. Selles loos on kõik vaelesti läinud alates päevast, kui õpilane eksamil läbi kukkus. Mis saab siis, kui saatus pakub võimaluse kohutada oma õpetajaga aastakümneid hiljem ning tegu ei ole enam õpetaja ja õpilase suhtega? Kogu etendust saadab ülimalt kaunis klassikaline muusika- A. Vivaldi, J.S. Bach, J. Brahms, W.A. Mozart, R. Schumann, S. Rahmaninov jne. Lavastaja: Ivo Eensalu. Autor: Israel Horovitz ning tõlkinud Annabel Korolev. Mängivad: Marika Korolev ja Indrek Taalmaa. Muusikaline kujundus: Ivo Eensalu. Piletid 22 € täispilet/20 € õpilane/tudeng/pensionär müügil Piletilevis, Türi kultuurikeskuses ja Oisu rahvamajas. AVATUD KOHVIK, arveldamine sularahas!

K 10.04 kell 17–18 Oisu OTT-Otse tootjalt tarbijale Oisu rahvamaja juures. Tule müüma ja ostma!

N 11.04 kell 19 Jazzliit 20 ja Türi Kultuurikeskus LIVE | J. J. Johnson 100 Türi kultuurikeskuses. Ingvar Leerimaa – tromboon, Artur Kiik – tromboon, Mathei Florea – klaver, Raimond Mägi – bass, Eno Kollom – trummid. Selle aasta jaanuaris möödub 100. aastat tromboonilegendi J. J. Johnsoni sünnist. Selle tähistamiseks panid Ingvar Leerimaa ja Artur Kiik kokku kava J. J. Johnsoni kuulsamate palade ja arranžeringute esitamiseks. Piletid eelmüügist 7 €, samal päeval 10 €. Piletid müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses.

R 12.04 kell 19 Kinoõhtu Oisus- „Tulnukas 2 ehk Valdise tagasitulek 17 osas“ EST 2024. Piletid 6/4,50 €.

Oblikate vahelt üle-eestiliseks heerooseks tõusnud Valdis naaseb 1. aprillil kinodesse. Filmis lõovad kaasa Märt Avandi, Ott Sepp, Vallo Kirs, Liisa Pulk, Kaia Skoblov, Tõnn Lamp, Indrek Ojari, Ago Anderson, Marek Tammets, Indrek Taalmaa, Merle Jääger jpt.

L 13.04 kell 10–13 Kohtumispäev „KRIISIDEKS VALMIS“ Väätsa rahvamajas. Anna oma osalemissoovist teada kuni 9.04.2024 aadressil maive@jarva.ee märksõnaga „Väätsa kriisideks valmis“ ja oma nimi.

T 16.04 kell 18 Kinoõhtu Kabalas- „Tulnukas 2 ehk Valdise tagasitulek 17 osas“ EST 2024. Piletid 6/4,50 €.

K 17.04 kell 9 Kinohommik lastele koguperefilmiga „Üle linna Vinski“ (Soome) Kabala rahvamajas. 10-aastane Vinski saab tuttavaks salapärase apteekriga, kes kingib talle imepulbri, millega on võimalik end nähtamatuks muuta ja läbi seinade kõndida. Vinski kasutab oma uusi võimeid esialgu vaid omavanuste tüssamiseks, kuid peatselt peab ta nende abil hoopis oma kodulinna kuritegevuslaine käest päästma. Supervõimed võivad ju toredad olla, aga peatselt ähvardab Vinskiit kamp kurjategijaid, kes neid temalt varastada tahavad. Vinski avastab, et päris kangelasel on tihti peale nähtamatud. PILETID 3 €/5 €.

N 18.04 kell 13 Väärrikate ülikooli loengupäev Türi kultuurikeskuses. Külalised ja teemad: ÜLLI KUKUMÄGI (kehakeele ekspert, koolitaja) teemal „Mõtte jõud“ ja VELLI EHASALU (pereterapeut, kriisinõustaja) teemal „Elu kõige raskem ülesanne on muuta iseennast“. Kohvipaus 3 € (võta kaasa oma tass). Info: kristina.gudinas@ut.ee 503 9073.

N 18.04 kell 16.30–18.30 Dementsusega inimeste lähedaste tugigrupp Türi kultuurikeskuses. Tugigrupp on konfidentsiaalne ning osalemine tasuta. Tugigruppi viib läbi Pipi- Liis Siemann. Lisainfo telefonil 527 9775.

N 18.04 kell 18.30 Kevadine mosaiigi töötuba Oisu rahvamajas. Mosaiigi töötoas valmib mosaiigitehnikas lind. Töötoa viib läbi Kazimiera Vellemaa. Osalustasu 15 €. Palume end töötuppa registreerida 16. aprilliks aadressil andra.kultuur@tyri.ee või tel 5340 3551.

R 19.04 kell 9 Kinohommik lastele animafilmiga „Meisterkõkk Mary“ Kabala rahvamajas. Lugu Mary O’Harast, kes on 11-aastane ninatark tüdrukutirts. Seiklus läheb lahti, kui tema vanaema Emer satub haiglas. Kurb ja murtud Mary külastab Emerit regulaarselt. Pärast üht külaskäiku kohtab ta aga noort ja sõbralikku Tansey’t ning kiindub temasse. Kuid Tansey kaob pidevalt ära ja mis veelgi kummalisem, ta kordab aina, et tal on väga tähtis sõnum Mary vanaemale. „Meisterkõkk Mary“ on Luksemburgi, Eesti, Itaalia, Iirimaa, Suurbritannia, Läti ja Saksamaa koostööfilm. PILETID 4,50 €/6 €.

R 19.04 kell 19 TEMUFI poliitkomöödia „PIDU RIIGIKOGUS“ Türi kultuurikeskuses. LAVAL: VEIKKO TÄÄR (külalisena), LAURI KINK (külalisena), SILVER KALJULA. Autor, lavastaja ja kunstnik PEEP MAASIK. „PIDU RIIGIKOGUS“ on humoorikas, ironiseeriv ja groteskne

vaade Riigikogus toimuvale „peole“, millest tahavad osa võtta ka kolm täiesti tavalist meest: kulturnik, põllumees ja õpetaja. Milliseid seaduseid võtaksid need täiesti lihtsad Eesti inimesed vastu ja kas võimuni jõudes ähvardab selle pähehakkamise oht? Etendus on kahes vaatuses ja kestab 2 tundi. Piletid hinnaga 23/21 € müügil Piletilevis ja Türi kultuurikeskuses. Etenduse päeval pilet kõigile 25 €.

L 27.04 kell 20 Kõrval rahvamajas Perekubi Kerro kevadpidu.

T 23.04 kell 19 Kinoõhtu Türi- „Tulnukas 2 ehk Valdise tagasitulek 17 osas“ EST 2024. Piletid 6/4,50 €.

K 24.04 kell 19 Vokaalansambel ESTONIAN VOICES „KALLIMALE“ Türi kultuurikeskuses.

Mitmel pool maailmas tuuritanud ja rohkete auhindadega pärjatud Estonian Voices tutvustab tänavusel Jazzkaarel oma värsket stuudioalbumit. „Albumil kõlavad südamelaulud. Minimalistlik helikeel, laulja-laulukirjutaja tüüpi meloodiad ning Voices’ele omane harmoonia moodustavad kokku helge kõlaga helivaiba. Kümnest erinevast lühijutust on saanud kümme laulu, mida kuus lauljat neile omase delikaatsuse ja kõlakvaliteedi ning harmooniatunnetusega esitavad. See album peaks küll iga kuulaja kõrvale tegema ühe mõnusa pai,“ usub laulude autor Kadri Voorand. Koosseis: Mirjam Dede – sopran, Maria Väli – sopran, Kadri Voorand – alt, Mikk Dede – tenor, Rasmus Erismaa – bariton, Aare Külama – bass. Piletid Piletikeskuses: 22/18 €. Alates 1. aprillist 27/22 €.

P 28.04 kell 15 Klubi EHAVALGUS õdus pärastlõuna Türi kultuurikeskuses.

T 30.04 kell 17–19 Oisu rahvamaja ja noortetuba kutsuvad rahvamaja parki volbritrallile. Volbrilõke, orienteerumine, näomaalingud ja teisi vahvaid tegevusi suurtele ja väikestele nõidadele! NB Üks eeskujulik nõid tuleb kohale ikka luua seljas! Üritus on tasuta!

T 30.04 kell 19 Volbrilõhe piknik Kõrval simmaniplatsil. Tegevused lastele ja täiskasvanutele. Volbrilõke.

RAAMATUKOGUDES

Türi raamatukogus
11.04 kell 16 Harri A. Sundelli Seto fotonäituse avamine
13.04 kell 12 Lastehommik „Aprill on naljakuu“
16.04 kell 17.30 Kohtumine bioloog ja loodusfotograaf Urmas Tartesiga
23.04 kell 17.30 Valge Maja kohtumiste sari. Külal on muusikaterapeut Alice Pehk. Vestlust juhib Kaarel Aluoja

Kabala raamatukogus
6.04 kell 11 Lastehommik. Kevad looduses
Kõrval raamatukogus
10.04 kell 12 Memmeklubi koguneb. Külal on Marianne Rückenberg
20.04 kell 12 Lauamängude laupäevak
27.04 kell 10 Hommikuvõimlemine. Uuri lisa raamatukogust.

Väätsa raamatukogus
4.04 kell 13 Kunstinäituse „Feelings“ avamine
Näitused raamatukogus
OISU
1.04-30.04 Kogukond kogub. Teatrikavade näitus
LAUPA
13.03-12.04 Laupa kooli õpilaste ilu- ja õigekirjakonkursi tööde väljapanek ja hindamine

SPORDISÜNDMUSED

APRILL
4.04 kell 18 Kabala piirkonna mälumäng VI etapp Kabala rahvamajas, Mati Roosmaa 523 7398
5.04 kell 19 Lõuna-Järvamaa lahtine mälumängu seeriavõistlus VII etapp Türi kultuurikeskus, Ann Valang 5812 5952 ann.valang.001@mail.ee
6.04 kell 10 Eesti U17 meistrivõistlused vabamaadluses Konesko Türi spordihoones, Järvamaa Matimehed
13.04 XIV Türi-Tori kiirlaskumine MTÜ Matkahunt 509 2491
15.04 kell 18 Sinu sammud loevad – kõndimine Kabala küla ümbruses, Heli Martin 523 7398
16.04 kell 17 Järvamaa murdmaajooksu meistrivõistlused Türi staadionil, Leonhard Soom staadion51@gmail.com 509 6812
16.04 Õine orineteerimine „Õökulli lend“ Türi, Paul Poopuu paul.poopuu@hotmail.ee 505 2240
20.04 kell 10 Türi valla lahtine koroona karikaturniir üksikmängijatele Konesko Türi spordihoones, Kalju Mägi 5341 3643 kaljumagi@hotmail.ee
20.04 kell 18 Jüriöö rahvajooks/kõnd Türi-Paide, Kirna-Paide, Väätsa-Paide, Türi spordiklubi liit tyrispordiklubi@gmail.com
20.04 kell 11 Võrkpalli turniir Kõrval kooli võimlas, Vahur Sillasoo 5564 5093
23.04 kell 17 Järvamaa murdmaajooksu meistrivõistlused Türi staadionil, Leonhard Soom 550 7562
27.04 kell 10 Võimlemine + tervisliku toitumise loeng jätkub Kõrval raamatukogus. Anne Sillamaa 5801 8974 anne.si@mail.ee
28.04 kell 10.30 Kogukonna kevadmatk Kõrval. Tiia Tuisk ja Anne Sillamaa 5801 8974 anne.si@mail.ee
28.04 kell 11 XIII Türi-Paide kevadtriatlon/rahvatratlon Türi ujulas, Türi, Paides, TSKL tyrispordiklubi@gmail.com
MAI
1.05 kell 11 Rattamatk tunne oma koduvalda Türi, TSKL tyrispordiklubi@gmail.com 504 1987
1.05 kell 10 Estvarad Miniliiga Karikas 2023/2024 6. etapp Väätsa tervisekompleksis, IMsport ilmarmottus78@gmail.com 507 9149

VANA JA UUS

Kevad on kätte jõudnud ka Türi vana koolimaja õuele. Poisid on korralikult vormimütsid pähe sättinud, lipsud ette pannud ja alustanud sõnniku laialikandmisega. Taimede kasvatamine toimus koolis õppe eesmärgil ja sügisel korjatud saaki kasutati oma kooli sööklas lõunasöögi valmistamisel. Aprill 1934.
FOTO RENE VILJATI KOGUST

Kooli õppeaed on tänaseks likvideeritud, sest lapsed võivad endale tööga liiga teha ja riided ära määrida. Vanas koolimajas paikneb nüüd Türi vallavalitsus, aga kõik kooli vilistlased on oodatud peatselt saabuvale kooli kokkutulekule, kus on võimalik tutvuda ka endise koolimajaga. FOTO: RENE VILJAT

TÜRI MUUSEUMIS

Näitus „VALGE MAJA 100“ Türi muuseumis 19. aprillist kuni 21. septembrini 2024. Näituse avamine 19. aprillil kell 13. Olete väga oodatud. Kui kellelgi on näitusele tuua miskit huvitavat, siis võib seda teha ka edaspidi. Muuseum on avatud teisipäevast laupäevani kella 10-17

NÄITUSED

Kuni 28.04 Türi kunstnike kevad-näitus V Türi kultuurikeskuse klaassaalis
1.04–17.05 Ervin Õunapuu isik-näitus „Selged vaikelud“ Türi kultuurikeskuse galeriis
29.04–29.05 Ingmar Muusikuse fotonäitus „Lähedal“ Türi kultuurikeskuse klaassaalis

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
info@metsakeskus.ee
Tel: 56 111 900

Rati OÜ
ENERGIAAHENDUSED

ÕHKSOOJUSPUMBAD, ÕHK-VESI SOOJUSPUMBAD ja MAASOOJUSPUMBAD

Hooldus, remont, märgpesu
Tel 518 3495 • ratienergia@gmail.com
www.rati.ee

UUED KODANIKUD

VILLEM, SASKIA, MIRTEL, AARON

Palju õnne!

KoldeTuli
www.koldetuli.ee

Kütteklotsid (puisteruum) märg	29 €/rm
Kütteklotsid (puisteruum) kuiv	49 €/rm
Halupuu lepp 45-60 cm märg	59 €/rm
Küttepinnud märg (~2,5 rm/pakk)	65 €/pakk
Halupuu kask 50 cm märg	69 €/rm
Halupuu lepp 30 cm kuiv	85 €/rm
Kuiv kütteklots 40L (48 võrku)	283 €/alus
Kuiv lepp 30 cm 24L (60 kohvrit)	359 €/alus
Kuiv kask 30 cm 24L (60 kohvrit)	394 €/alus

Nüüd ka e-pood, kus järel- ja osamakse võimalus !!!

Tel 516 0288 Türil

MÜÜME JA HINDAME SINU KODU!

Kõik teenused ühest kohast!
Kinnisvara müük, üür, konsultatsioon, hindamine ja seadustamine!

Võta ühendust!
Lea Kerma
512 4236
lea.kerma@arcovara.ee

ARCO VARA

Türi Rahvaleht

Türi, Hariduse 3,
72213, Järvamaa
Tel: 513 3385
E-post: teet.reier@tyri.ee
Tegevtoimetaja: Teet Reier
Korrektoir: Kerli Rhede
Küljendaja: Teet Reier
Raamatupidaja: Signe Tõotsu

Trükkija: AS Kroonpress
Levitaja: Omniva
Väljaandja: Türi Arengu Sihtasutus

Türi Rahvaleht tuleb iga kuu alguses kõikidesse Türi valla postkastidesse tasuta.
Trükiarv on 5700 ja lugejaid u 11 000.

Kuulutuste ja reklaami vastuvõtt toimetuses või e-posti teel teet.reier@tyri.ee või uudised@tyri.ee

Toimetusel on õigus kirju ja teisi kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada.

OSTAN

IGASUGUSEID VANU FOTOSID JA KOOLILÖPU MÄRKE

TÜRI FOTOGRAAF
RENÉ VILJAT
Tel 525 8325
reneviljat@gmail.com

Ale talu müüb nisu ja otra.
Koit Teder 515 3808

Üksikuks jäänud meesterahvas soovib tutvuda 60-65aastase naisterahvaga 5190 3650

Rehvitööd, auto-remont. Viljandi tn 9
telefon 507 7070

OSTAN

GARAAŽI / VÄIKSEMA LAOHOONE
TEL: 555 644 64

FEKAALIVEDU VÄLIKÄIMLATE RENT TRANSPORDITEENUS

tel. +372 452 2002
e-mail: agri@speq.ee
www.fekaaliabi.ee
www.speqagri.ee

63aastane mees soovib tutvuda naisterahvaga 5619 2819

Kirjuta meile, kui vajad majale ehitusloa projekti või kasutulu, majapaberid@gmail.com

Türi Kultuurikeskus annab läbirääkimistega pakkumise korras kohvikuteenuse osutamiseks alates 22. juulist 2024 viieks aastaks tasu eest kasutusse Türil, Hariduse tänav 1

Türi Kultuurikeskuses esimesel korrusel asuvad kohvikuruumid. Pakkaja peab arvestama tööaja planeerimisel kultuurikeskuse sündmustega.

Kui soovid avada Türi kesklinnas kohviku, siis nüüd on see võimalik!

Pakkumine tuleb esitada hiljemalt 28. mai 2024 kella 17:00-ks.

Täpsem info Türi Kultuurikeskuse kodulehel www.tyrikultuurikeskus.ee ja Türi valla kodulehel www.tyri.ee

Tehnika 8, Türi

TRAKTORITE TEHNOÜLEVAATUS 2024. aastal

Teave ja tellimine
tel. 384 6666 või 516 7037

11. aprill kell 8.30 Oisu töökoda
11. aprill kell 10 Kabala töökoda
11. aprill kell 12 Taikse töökoda
16. aprill kell 9 Kolu kuivati
16. aprill kell 10 Kuutoki talu

18. aprill kell 9 Laupa töökoda
18. aprill kell 10.30 Säreveere töökoda
23. aprill kell 10.30 Änari töökoda
25. aprill kell 9 Põikva töökoda
29. aprill kell 8.30 Oisu töökoda

Järva Rehvikeskus

Maakonna suurim
suverehvide valik.

Kaupluses
suverehvid 13-20 tolli.

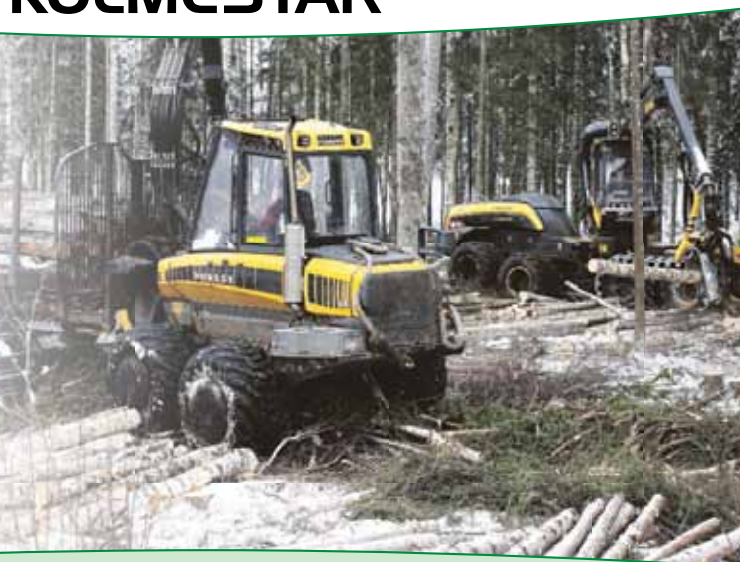
Osta rehvid meilt, saad paigalduse
eelisjärjekorras!

Viljandi 13, Türi. Tel 5309 0746.
e-pood www.jarvarehvid.ee

KOLMESTAR

- metsa- ja põllumaa ost
- kasvava metsa ost-müük
- metsamaterjali transport
- metsa ülestöötamine
- võsaraie ja kokkuvedu
- kallurveod, kopateenus
- metsatehnika treilerveod
- saematerjali müük
- küttepuude müük

Mäekalda tn 2, Türi linn, Türi vald, 72213 Järva maakond
kolmestar@kolmestar.ee • Tel 503 5585 • www.kolmestar.ee

ÜÜRILE ANDA TÜRIL NÜÜDISAEGNE KÕETAV LAOPIND

Alates 130 m² kuni 1500 m² koos laoriilite, elektritõstukite, kaamerate, signalisatsiooni jm vajaliku. Mugav ligipääs veokitele. Pakume kaupade hoiustamise laoteenust. Koos laopinnaga võimalus üürida ka kontoripinda.

OÜ Kolmestar • Tel 501 5328

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

MÜÜA LÕHUTUD LEPAPUID
MÜÜGIL 25-60cm
KASEBRIKETT
Tel. 51 66 305

Järvamaa värbamispäev

10. aprill kell 11.00-13.00

Paide Muusika- ja Teatrimaja, 2. korrus

Värbamispäeval on teil võimalus kohtuda tööandjatega ja kandideerida tööle.

- Tööandjatega silmast silma vestlused
- Tööpakkumised, hooajatööd, praktikakohad
- Töö- ja õpisihte saab seada karjäärinõustajaga kohapeal nõu pidades
- Õppimisvõimalusi on tutvustamas Järvamaa Kutsehariduskeskus
- Nõu on andmas Maksu- ja Tolliamet, Tööinspeksioon

Lisainfo: tel 385 9160, www.tootukassa.ee

APRILL kevadpealinnas

11.04 Jazziliit kontsert
J. Johnson 100
Türi kultuurikeskuses
100. aastat trombooni-
legendi sünnist.
Piletid eelmüügist 7€, samal päeval 10€, müügil
Piletilevis ja Türi
kultuurikeskuses.

12.04 kell 22
Järvamaa diskorite
kokkutulek vol 3
kontsertklubis Garaaz
Oma parimad hitid esitab ka
2023 aasta parim
meesartist "Hunt"
Pilet 15 EUR

13.04 Türi-Tori
kiirlaskumine
tyritori.ee

14.04
Sinilillematk
veteranikuu
raames

19.04 näituse
"Valge maja 100"
avamine
Türi muuseumis

16.04 kell 17.30
Kohtumine
loodusfotograafi ja
bioloogi
Urmas Tartesega
Türi raamatukogus

20.04
Türi Keskkooli ja Türi
Põhikooli vilistlaste
kokkutulek.
Türi Põhikoolis ja Konesko
spordihoones.
Uksed avatakse kell 16.30
The Swingers, Birgit Sarap,
Ott Lepland,
DJ Tom Lilienthal

20.04
Jüriöö
kõnd-jooks

24.04 kell 19 kontsert
„Kallimale“
ESTONIAN VOICES
Türi kultuurikeskuses

Piletid Piletikeskuses: 22.- / 18.-
Alates 1. aprillist 27.- / 22.-

28.04
Türi-Paide
rahvatratlioni
triatlon.ee

